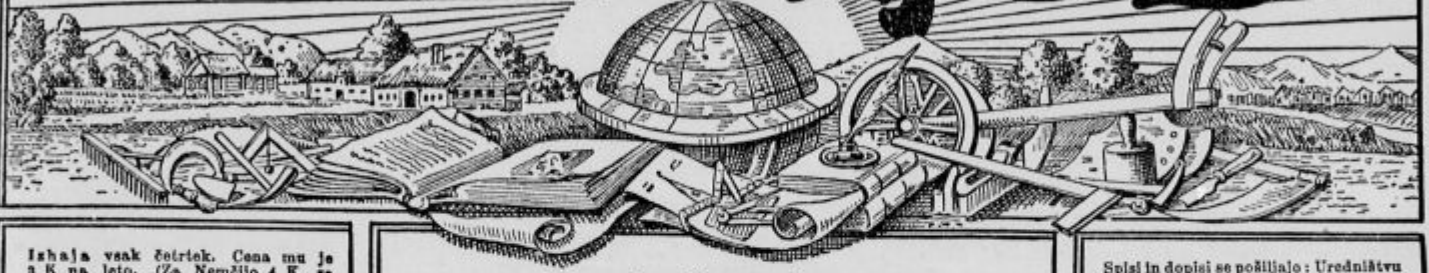

DOMOLJUB

Ishaja vsak četrtik. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnine, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 41.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1912.

Leto XXV.

Za ženske.

III. Dedno pravo.

Po selški dolini je bila pred leti povsod znana stara ženica - beračica pod imenom Pravica. Revica je bila zmešana in ni govorila o nobeni drugi reči nego da išče svoje pravice. Bilo je nekaj nepopisno žalostnega v njenih motnih očeh, ko se je živahno mahajoč z rokami postavila pred te z vprašanjem: »Ali je kaj pravice na svetu? Jaz jo moram dobiti, pa je dostoj nisem dobila, ker mi je hudobni ljudje ne dajo.« Vedno hitrejše, vedno nerazumnejše so bile njene besede in nazadnje je zatulila v silnem veku, pa odšla. Mrtvoud jo je rešil mukotrpnega življenja; na cesti je umrla Pravica.

Iz njenega življenja se je zvedelo to-le: Na Tolminskem nekje je bila omožena na manjšem posestvu. Z možem sta se dobro razumela in s pridnim delom sta poskrbela, da jima ni ničesar manjkalo. Otrok ni bilo. Tu umrje mož nenadoma brez oporoke. Sorodniki se oglase in po postavi prevzamejo dedščino; nji se odkaže ena četrtina vrednosti posestva, ki se je zelo nizko cenilo. Odženejo jo od hiše, nobenega gospodinjskega orodja, niti žlice ji ne puste vzeti s seboj. Ubožica zamarnja s poti in z iskanjem pravnih svetov pri raznih pisarjih in menda tudi s pravljanjem svoje pičle groše. To ji zmeša pamet in jo vrže na cesto iskat pravice.

Bridko sem občutil usodo te stare ženice in že takrat sem jel študirati, kako slabo je preskrbljeno po sedanjih postavah za žene, če mož umrje brez oporoke. V pogovorih in po shodih sem večkrat obravnaval to reč in tudi v državni zbornici prilično poudarjal

potrebo, da se tu mora popraviti zakon.

Sedaj je po našem državljskem zakonu to-le v veljavi: Če mož brez otrok umrje, ne da bi bil napravil oporoko, ima žena pravico do četrtine premoženja; drugo gre med sorodnike. Velikrat se primeri, da so sorodniki tako daljnji, da jih umrli niti poznal ni. Po našem zakonu so namreč dediči upravičeni do tretjih pradedov (stariši, stari stariši, pradedi, njihovi stariši in stari stariši, oziroma njihovi potomci). Žena, ki je z možem trpela in delala, ki je z njim vred obranila in pomnožila premoženje, je torej na slabšem od popolnoma tujih ljudi. Po § 1237. državljskega zakonika se šteje, da je mož pridobil vse premoženje in zato se tudi vse gospodinjsko in hišno orodje všteva v splošno dedščino. Če so dediči previdni, pač prepuste ženi vsaj nekaj potrebnega orodja; jasno je pa, da imajo tem manj srca za udovo, čim bolj so tuji in čim bolj jih je samo srečni slučaj postavil za dediče. Moje in tvoje je pa velikrat tudi med najbližjimi sorodniki strašno mrzla beseda.

Če ima umrli mož otroke za seboj, pa žena ne dobi niti četrtine, marveč samo užitek od enega dela. Denimo, da je pet otrok; potem dobi žena užitek od ene šestine, nikdar pa ne več, če je tudi le en sam, ali če sta dva otroka, nego užitek od četrtine. Vsi vemo, kakšne so cenitve ob zapuščinah; zato je jasno, da pripade ženi tudi ob večjem posestvu nezaten drobec letnih dohodkov, ob katerih ne more ne živeti ne umreti. Res je sicer, da otroci navadno niso tako trdi, da bi materi, oziroma umrli očetovi udovi ne privoščili kota in potrebnega živeža, toda to je marsikje poštupano s preziranjem in z najbridkejšimi očitki. Niso pa tudi ne-

znani slučajji, ko mora udova na stara leta od hiše.

Novi načrt popravlja to, za žena skrajno krivično reč tako-le:

1. Udova, oziroma udovec, ako je bila žena gospodarica na posestvu, ima, če ni oporoke, poleg umrlega otrok eno četrtino dedščine.

2. Če ni otrok, dobe stariši, oziroma njihovi potomci eno polovico, drugo polovico udova. Potemtakem ima udova tisto stopnjo, kakor tast in tasta skupaj.

3. Če ni ne otrok, ne starišev in tudi njihovih potomcev (svakov in svakinj ter njihovih otrok) ne, pač pa stari oče in stara mati, potem dobita ta dva polovico, drugo polovico pa udova. Kar bi pa imeli dobiti potomci starih staršev (strici, tete, bratrance, sestrične in njihovi otroci), dobi tudi udova.

4. Če ni ne otrok, ne staršev, oziroma njihovih potomcev, ne starih staršev, dobi udova celo premoženje.

5. Udova ima kar naprej izključno pravico do vsega premakljivega blaga, ki spada k gospodinjstvu.

6. Oporoka mora poskrbeti za ženo, in sicer mora dobiti žena najmanj polovico tega, kar bi ji pripadlo, če bi ne bilo oporoke. Drugače ni veljavna. Mož sme izključiti svojo ženo iz oporoke samo, če je žena po svoji krivdi ločena od njega, ali če je storila kaj takega, da bi se bil mogel sodnijsko ločiti od nje.

7. Udova ima pravico, dokler se zopet ne omoži, do primerne preskrbe, v kolikor ni po svoji dedščini ali drugače preskrbljena. Če je kaj otrok, niso nič na škodi, ker so že tako dolžni skrbeti za mater. Glede na druge sorodnike je pa prav, da se pred njimi poskrbi za to, da umrlega žena dobi, kar potrebuje, če se s tem tudi njihova

dedščina zmanjša ali celo popolnoma izgubi.

Ponavljamo: Bog daj, da bi se te res koristne izpremembe kmalu uveljavile. Zene, za vas gre. Nič ne bi škodilo, ko bi poskrbele, da se pri političnih shodih tudi ta reč obravnava in sklepa o nji.

Političen pregled

AVSTRIJA.

Neprestani zapletljaji na Balkanu bodo najbrž našli svoj vrhunec in konec v vojni. Male balkanske države pozkusijo na svojo roko rešiti svoje brate, ki trpe pod Turki vnebovpijoče krivice. S tem stopa na dan jugoslovansko vprašanje, vprašanje, kakšna bo bodočnost slovanskih narodov na jugu, Srbov, Bulgarov in deloma Hrvatov in Slovencev. Pri tem vprašanju pa je prizadeta najbolj naša država, ker prebiva v nji največ Jugoslovancev. Zato se te dni, ko vrši na Balkanu, po časopisju povdarja pomen južnih narodov za monarhijo ter se razmotriva njihovo razmerje do monarhije. Opozarja se zlasti, kako napako so napravili vodilni krogi, ko so pahnili Hrvaško v to bedno stanje, da ne sme v takih časih noben list pisati po pravici in naravnost, da se ne sme na shodih poučiti ljudstva, da so odvezte Hrvatom vse njihove ustavne pravice in da morajo ječati še nadalje pod udarci mažarskega zastopnika komisarja Cuvaja.

Kakor časopisje in vsa javnost obrača največjo pozornost dogodkom v sosednih balkanskih državah, tako tudi delegatje. Posebno pozornost je vzbudila seja armadnega odseka avstrijske delegacije, ki je zboroval pod predsedstvom našega načelnika dr. Šusteršiča. Ministrski predsednik je pozval zunanjega ministra grofa Berchtolda, naj se udeleži posvetovanja. Podal je minister pojasnilo o ravno napovedani mobilizaciji na Balkanu in povdarjal, da bodo velevlasti še vedno vplivale pomirjevalno. Važne so bile tudi besede vojnega ministra Aufferberga, ki je pojasnil, da so končali velike vojaške vaje en dan preje, da ne bi bilo vojaštvo preveč trudno. Dotaknil se je tudi žalostnega dejstva, da se zgodi v armadi toliko samoumorov, in je rekel, da hoče vzroke samoumorov odločno odstraniti. Izjavil je na vprašanje delegata grofa Starhemberga slovesno, da so naši topovi izvrstni in da jih ne bodo nadomestili. Vsa ona poročila da so nerešnična, kakor da je on označil naše topove za nezadostne.

Justični minister Hochenburger je izdal pred kratkim češkim sodnikom odlok, v katerem jim določa, kako naj razsojajo. To je vzbudilo na Češkem velik vihar in radi tega je pravosodno ministrstvo sedaj poslalo na višje sodišče v Pragi nov odlok, ki pravi, da mi-

nister ni nameraval vplivati na odločbe sodnikov, marveč hoče le, da bodo sodbe pri istih sodiščih enake. Časopisje smatra ta korak kot umikanje ministrovo.

VOJSKA NA BALKANU?

Vsak trenutek začno lahko tako rekoč same od sebe pokati puške na Balkanu. Bulgarija, Srbija, Grška in Črnagora so sklenile zvezo, da razvozljajo veliko vprašanje, ki evropskim diplomatom leto za letom dela sive lase, vprašanje, kako naj se rešijo kristjani

Sultan Mehmed V.

v turški državi vednega preganjanja. Do tega koraka je privedla vlade ljudska volja, kajti ne Bulgar ne Srb ne Grk ne morejo gledati, da bi jim klali krščanske in krvne brate, ne da bi ganih z mezinem. Evropske velevlasti pa nočejo in ne morejo pomagati v svoji medsebojni zavisti. Če tudi v skupni vojni proti Turkom podležejo, vendar bo vprašanje izproženo in moralo se bo rešiti vsaj od velevlasti. S svojim pogumnim nastopom pa si pridobivajo simpatije in prijateljstvo.

Moč balkanskih držav.

Vse balkanske države so napovedale mobilizacijo, to je svoje armade po-

Bulgarski kralj Ferdinand.

stavijo v vojno stanje in čakajo samo še turškega odgovora, da potem udarijo. Oglejmo si ob tej priliki moč posameznih držav. Turška armada je razdeljena v štiri inspektorate in 14 armadnih zborov in 5 samostojnih divizij. Enota je divizija, ki šteje 3 polke infanterije (pešcev), vsak polk dva prava in en kadrski bataljon, 1 do 2 lovška bataljona, 4 strojnopuškine kompanije, 1 topničarski polk po 6 brzostrelnih baterij (vsaka 4 topove), 1 pionir-

ska kompanija, 1 brzozaven oddelek in 1 trensko kompanijo. Armadni zbor šteje 3 divizije in ima 27 pehotnih bataljonov z 9 strojnopuškinih kompanijami, 6 lovskih bataljonov z 1 strojnopuškino kompanijo, 3 kompanije infanterije na konjih, 1 konjeniška brigada dveh do treh polkov, 3 topniške polke, 1 težki topniški polk, 1 pionirski bataljon, 1 mostovni tren, 1 brzozavno in 1 sanitetno kompanijo ter 1 trenski bataljon.

Brambna dolžnost šteje 20 let, tri leta pod praporom, šest v rezervi, devet let v brambi 1. razreda (redif) in

Srbski kralj P-ter.

dve leti v črni vojni. V vojski na Balkanu pride v poštevi prvi in drugi inspektorat, v Carigradu in v Solunu, pride lahko v boj okroglo 549.000 turških pušk, 115.000 sabelj in 300 topov. Seveda v daljši vojni pride lahko druga turška armada na pomoč.

Bulgarska armada se po izvežbanosti mora morda postaviti nad turško, je pa seveda manjša. V vojnem času bi lahko nastopilo 350.000 mož, za varstvo dežele bi ostala še 40.000 mož močna armada. V miru je stanje 55.700 mož in 3891 častnikov. Vojaška dolžnost je pri infanteriji dve leti v aktivni službi in 18 let v rezervi, drugod tri leta službe in 16 let rezerve.

Grški kralj Jurij.

Srbija ima v mirnem času od 17.000 do 30.000 mož in 2300 častnikov. V vojnem času gre lahko v boj okrog 200.000 mož. Težavo dela vprašanje častništva, podčastništva in priprave, dočim je za strelstvo dobro preskrbljeno.

Še dosti manj zmore Grška, ki ima armado v zelo slabem stanju. Mirovno stanje znaša 20.000 do 25.000 mož, v vojno postavijo 146.000 mož. Pa v rezervi morda k večjemu 100.000 mož.

Ornagora ima 8 pehotnih brigad in eno topniško brigado, skupaj 50.000 mož. Vojska je razdeljena na 58 bataljonov, 7 topniških baterij in 2 švadrona konjenice. Pomanjkuje izvežbanih častnikov.

Kako se bo bojevalo.

Bulgari zbirajo svoje čete okrog Plovdiva. To kaže, da mislijo prodirati v smeri proti turškemu mestu Odrinu in odtod proti Carigradu. V tem mnenju potrjuje tudi dejstvo, da je odšla srbska konjenica v Bulgarijo, da se pridruži bulgarski armadi. Druga poročila trdijo celo, da se združita celi armadi bulgarska in srbska ali da se vsaj ustanovi ob srbsko-bulgarski meji bulgarsko-srbski zbor, ki bi prodiral proti Skoplju. Od drugod se zopet sliši, da Srbija misli zasesti Sandžak. Seveda je to začnje malo verjetno. Sicer pa se ne sme preveč zanesti na taka sklepanja, ker kaj določenega višji generali ne bodo povedali.

Nekatere posledice.

Dasí še ni vojna napovedana, vendar se kažejo že vsi znaki, ki spremljajo vsako vojno. Pokazala se je draginja. V Sofiji je sladkor tisti dan, ko

Črnogorski kralj Nikolaj

je bila napovedana vojna, poskočil skoro za polovico. — Da ne bi zmanjkalo denarja, naznanili sta Srbija in Bolgarija moratorij, to je da ne plačata za čas vojne zapadlih obresti. — Vsled pričakovane vojne je silno padla tudi cena vrednostnim papirjem na borzah. Celo srbski denar je menda nekaj izgubil na veljavi. Če pomislimo še to, kako sta udarjeni trgovina in obrt, je že sedaj dosti vojnih prijetnosti, ko morda ni počila še puška na meji.

Obmejni boji.

O obmejnih bojih so časniki vedno pisali, zato ni čuda, da se to ponavlja tudi v teh napetih časih. Zanimivo je, kako iz male praske naredo velik boj. Res je pa tudi, da zataje marsikak dogodek, ki bi imel razburjati.

Velevlasti.

Balkanske države oddajo Turčiji skupno noto, v kateri zahtevajo, da Turčija končno izvede avtonomijo Makedonije in Stare Srbije, če ne da to sami izvojujejo z orožjem. Če Turčija ne odgovori povoljno, govore puške. Med tem pa velevlasti delajo na to, da se ohrani mir ali se vsaj omeji vojna.

če mora biti, samo na Balkan. Posebno se zavzema za mir francoska diplomacija, ki povdarja, naj posredujeja Avstrija in Rusija. Ti dve pa že od leta 1908, od aneksije Bosne, med seboj le malo občujeta. Zato pa je zblizanje težko, še bolj posredovanje na tujem. Vendar francoska beseda je veljavna, ker imajo Francozi denar in so jim dolžni Turki in vse balkanske države, Kljub vsemu temu pa je za sedaj upanje na mir enako ničli.

Navdušenje za vojno.

Navdušenje za vojno je po celem Balkanu silno na vseh straneh. Bulgari in Turki in Srbi demonstrirajo za vojno. V Carigradu se zbirajo Turki pred palačo Kjamil paše in psujejo Bulgare, pobili so tudi šipe na bulgarskem poslaništvu, Bulgari pa vpijejo proti turškim trinogom. Najbolj se pa kaže navdušenje za vojno v številu prostovoljcev. V Bulgariji in Srbiji se oglašajo tisoče in tisoče mladeničev za prostovoljno službo. Celo mladoletne bodo porabili za razne manj važne posle. Prostovoljci se tudi oglašajo iz Rusije, Italije in Francije. Samo iz Ruskega menda pride 10.000 prostovoljcev, iz Francije pa prideta dva celo z aeroplani.

Naš vojni minister.

Z Dunaja se poroča: Naš vojni minister je glede na nevarni položaj zahteval v skupnem ministrskem svetu, da se mu dovoli oboroževalni kredit 250 milijonov. Sploh se je te dni menda vršilo polno posvetovanje, ki so se nanašala na balkanske razmere. — Sliši se tudi, da Avstrija takoj ob napovedi vojne zavzame znova Sandžak, ki ga je leta 1908 prepustila Turčiji.

LISTEK

Salomonovi rudniki.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M.

(Dalje.)

Hitela sva od tega strašnega prizora na drugo stran griča in našla Sergija, ki je še vedno držal svojo krvavo bojno sekuro v roki, Ignosija, Infadusa in nekoliko glavarjev pri važnem posvetovanju.

»Hvala Bogu, da ste tukaj, Borovski! Jaz ne morem popolnoma razumeti, kaj namerava Ignosi. Zdi se, da je dobil Tvala novo pomoč, čeprav smo odbili napad, in vse kaže, da nas hoče obdati okoli in okoli ter nas izstradati.«

»To bi bilo zelo neprijetno.«

»Da, posebno, ker pravi Infadus, da je voda pošla.«

»Gospod, tako je,« je pritrnil Infadus, »studenec nima vode za toliko množico in voda se hitro izgublja. Predno napoči noč, bomo vsi trpeli žejo.

Poslušaj, Makumazan, ti si moder in si gotovo videl mnogo vojska v deželah, odkoder prihajaš — to se pravi, ako imajo tudi na zvezdah vojske. Povej nam, kaj nam je storiti? Tvala je dobil mnogo novih moči, da nadomestijo prostore onih, ki so padli. Toda Tvala se je nekaj naučil; ni mislil, da nas najde pripravljene, in mi smo mu zadali globoke rane, tako da ne bo zopet udaril. Tudi mi smo ranjeni in on bo čakal, da umrjemo; ovil se bo okoli nas kakor kača okoli kozla, in se bo bojeval s tem, da bo mirno sedel tam doli.«

»Res je tako,« sem odvrnil.

»Torej vidiš, Makumazan, da vode nimamo tukaj in živeža le malo, in zaraditega moramo izbrati med tremi stvarmi: trpeti tukaj kakor stradajoč lev v svojem brlogu, ali poskusiti prodrati proti severu, ali pa« — in tukaj je obstal in pokazal proti gostim množicam sovražnikov — »se vreči naravnost na Tvalin vrat. Veliki bojevnik Inkubu — danes se je boril kakor bivol v mreži in Tvalini vojaki so padali pod njegovo sekuro kakor žito pod točo, s svojimi lastnimi očmi sem videl — Inkubu pravi, da ga treba napasti; toda slon je vedno pripravljen napasti. Kaj pravi torej Makumazan, premeteni, stari lisjak, ki je videl mnogo in rad vgrizne sovražnika od strani?

»Kaj praviš, Ignosi?« sem vprašal.

»Ne, oče moj,« je odgovoril naš mekdanji služabnik, ki je bil opravljen v popolno bojno opravo in bil skoz in skoz podoben kralju, »ti govori in daj, da poslušam tvoje besede jaz, ki sem glede modrosti v primeri s teboj kakor otrok.«

Ker me je tako prosil, sem se naglo posvetoval s kapitanom Tomičem in Sergijem in dejal potem, da je najbolje za nas, ker smo posebno glede vode v zadregi, da napademo Tvaline vrste in priporočal sem, da se napad izvrši takoj, »preden še otečejo naše rane«, in tudi preden je pogled na mnogoštevilne Tvaline čete vzel našim bojevnikom pogum. Sicer se utegne prigoditi, da se kak častnik premisli in sklene s Tvalo mir, prestopi k njemu ali nas pa celo izda njemu v roke.

To mnenje so glavarji vobče sprejeli z odobravanjem; med Kukuanci so našle moje besede toliko spoštovanja, kakor nikdar popreje niti pozneje. Konečno je odločeval Ignosi, ki je mogel, odkar je bil priznan pravim kraljem, skoraj neomejeno izvrševati svoje vladarske pravice, in zaradi tega so bile sedaj vanj obrnjene oči vseh.

Po važnem premisleku je izpregovoril in rekel:

»Inkubu, Makumazan, Bugvan, hrabri beli možje in moji prijatelji; Infadus, moj stric in glavarji! Moje srce je odločeno, moj sklep storjen. Darihiti hočemo na Tvalo še danes in z enim udarcem odločiti svojo srečo in svoje življenje; svoje življenje in vaše tudi. Poslušajte! Udariti hočemo tako: Vi vidite, kako se razeza grič okoli

kakor polumesec in kako se steguje ravnina kakor zelen jezik proti nam.»

»Da, vidimo,« sem odgovoril.

»Dobro; sedaj je poldan; sovražniki si kuhajo kosilo in počivajo po naporih boja. Ko se solnce nagne proti zapadu, naj odide tvoj polk, stric, z enim drugim doli na zeleni jezik. Ko Tvala to zapazi, pošlje celo svojo vojsko nanj, da ga uniči. Toda prostor je ozek, in samo en polk more nastopiti proti tebi v istem času; torej naj bodo uničeni drug za drugim, in oči Tvalinih čet naj gledajo boj, kakor ga še ni videl svet. In s teboj, stric, naj gre moj prijatelj Inkubu, da bo Tvali upadlo srce, kadar zagleda, kako se

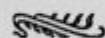
njegova bojna sekira bliska v prvih vrstah »Sivih«. Jaz pa pridem z drugim polkom, ki pojde takoj za teboj, tako da ostane v slučaju nesreče še kralj, da se bojuje, in z menoj pojde modri Makumazan.»

»Dobro, o kralj,« je rekel Infadus in je popolno hladnokrvno premišljal, kako mora biti po tem načrtu uničen njegov polk. Ti Kukuanci so v resnici čudovit narod. Smrt nima zanje nobene strahote, ako jih doleti v izpolnjevanju dolžnosti.

»In med tem, ko bodo oči Tvalinih polkov tako uprte na ta boj,« je nadaljeval Ignosi, »naj se splazi ena tretjina še živih mož (to je šesttisoč) ob le-

vem krilu griča in napade desno Tvalino krilo, druga tretjina pa naj gre ob desnem krilu in napade njegovo levo krilo. In ko bom jaz videl, da ste obedve krili pripravljeno udariti na Tvalo, potem bom z ostalimi četami udaril naravnost na središče, in ako bomo imeli srečo, bode dan naš in predno zakraljuje noč, bomo mirno sedeli v Lu. Sedaj se pa okrepčajmo in pripravimo, ti, Infadus, pa uredi vse, da se načrt izvrši. Moj beli oče Bugvan naj gre z desnim krilom, da bode njegovo svitlo oko vzpodbujalo vojake.»

(Dalje sledi.)

RAZGLED PO DOMOVINI

+ **Shodi Slovenske Ljudske Stranke.** Katoliško politično društvo za idrijski okraj je priredilo v soboto in nedeljo tri javne shode, na katerih je govoril poslanec Gostinčar. V soboto zvečer se je vršil shod pri Didiču v Idriji, v nedeljo dopoldne po sv. maši na Vojskem in popoldne v Kanomlji. Vsi shodi so bili dobro obiskani in so zborovalci izražali priznanje in zaupanje Slovenski Ljudski Stranki. **Osobito so zborovalci pozdravljali združenje Slovencev in Hrvatov.**

+ **Zopet zmaša S. L. S. na Vipavskem.** Pri občinskih volitvah v Ložah je minoli teden sijajno prodrla v vseh razredih S. L. S. Prejšnjega župana Karola Mayerja in njegovih liberalnih pristašev niti na volišče ni bilo, ko so videli, kako so naši volilci organizirani. Tako je zopet odklenkalo na Vipavskem, v eni najmočnejših trdnjav, takozvanemu naprednemu liberalizmu. V celi vipavski dolini je sedaj samo še občina Ustje v liberalnih rokah. Vipavci pravijo, da ena še mora ostati »za mušter«!

Vabilo na občni zbor »Slovenske Straže« in »Slovenske kršč. soc. zveze«, ki se vrši v nedeljo, dne 13. oktobra t. l. v Mariboru v veliki dvorani Narodnega doma. V s p o r e d : Ob ¼10. uro predpoldne: sv. maša v kapeli Frančiškanskega samostana. Ob 10. uri predpoldne: občni zbor »Slovenske Straže« z običajnim vspreodom. (Poroča predsednik poslanec J a r c.) Ob pol 12. uri predpoldne: občni zbor »Slovenske krščansko-socialne zveze«. (Govori posl. dr. Krek.) Ob 3. uri popoldne: **Slomškova slavnost.** Slavnostni govor. (Dr. Medved.) Nastop mladine: Prizor v prosiavo Slomška: Slomškovo rojstvo. — Petje šentjurskih in jareninskih pevcev. — Koncert mariborske narodne godbe. Vstopnina k Slomškovi slavnosti: foteli 3 K, sedeži od I. do IV. vrste 2 K, ostali sedeži 1 K, stojišča 40 v. Odbor.

Gospodinjka šola v Repnjah. Z novembrom se prične na gospodinjki

šoli v Repnjah na Gorenjskem **zimski učni tečaj.** Vpisovanje se vrši od 2. do 4. novembra, 5. je pa pričetek rednega pouka. Opozarjamo torej nujno vse tiste starše, ki se zavedajo, kako potrebna je dandanes gospodinjka izobrazba za vsako, še tako priprosto gospodinjko, da pošljejo svoje odrasle hčere (od 16. leta dalje) v ta tečaj. Tu se pod spretnim vodstvom in vednim nadzorstvom šolskih sester gojenke skozi šest mesecev vežbajo v vseh za dobro gospodinjko važnih predmetih. Poleg kuhanja, šivanja, pranja, likanja itd., vadijo se gojenke tudi v živinoreji, poljedelstvu, vrtnarstvu, mlekarnstvu, sadjarstvu; poučujejo se v odgojeslovju, zdravstvu, splošni omiki in olikih in se vadijo in utrjujejo v lepem krščanskem življenju. Vsi predmeti se poučujejo tudi praktično, ker ima zavod v oskrbi veliko posestvo, živino, vrtove itd. Na željo staršev se gojenke učijo lahko tudi nemškega jezika. Tečaj traja do konca aprila. Za hrano, stanovanje in sploh za vso oskrbo se plača mesečno 30 K. Vse druge podrobnosti glede obleke, perila itd. se izvedo osebno ali pismeno pri **vodstvu gospodinjke šole v Repnjah,** pošta **Vošice,** železniška postaja **Vižmarje** nad Ljubljano, Gorenjsko.

Duhovniške vesti. Umeščen je bil č. g. Anton Žnidaršič na župnijo Štanga. — Cesar je podelil č. g. Jerneju Ramovšu, župniku v Poljanah, zlati zaslužni križec s krono. — Umril je dne 27. septembra v frančiškanskem samostanu Marija Nazaret na Štajerskem P. Adalbert Flere, rojen dne 27. oktobra 1868. v Šmarci pri Kamniku. — Dne 1. oktobra je v Št. Petru pod Sv. gorami bil na tamošnjo župnijo inštaliran novoimenovani župnik g. Iv. Lah. — G. Josip Novak, župnik v Povirju, je imenovan za častnega konsist. svetovalca. — Č. g. Ivan Ogulin, kaplan v Vojniku na Štajerskem, pri-

de v Št. Vid pri Grobelnem; č. g. Venceslav Jastrobnik iz Št. Vida pri Grobelnem v Loko pri Zidanem mostu; č. g. Mihael Groščelj iz Loke pri Zidanem mostu v Dramlje.

Deželni odbornik dr. Pegan je posle v deželnem odboru v polnem obsegu zopet prevzel ter ima kakor prej sprejemne dneve ob ponedeljkih in četrtek od 10. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Nova maša in poroka. V Brochway, Minn., v Ameriki je pel meseca septembra Slovenec J. Omanovo mašo. Po sv. maši je poročil svojo sestro gđc. Rozalijo Oman z g. Andrejem Bienkušem.

Umril je v petek, dne 4. oktobra na svojem domu v Dol. Logatcu vseučilišnik-medicinec g. Fran Tršar, zvest član »Danice« in »Orla«. Na zadnjih vojaških vajah se je prehladil in si nakopal smrt. Pogreb se je vršil dne 6. t. m. popoldne. Svetila mu večna luč!

Nevaren požar v Boh. Bisrici. Dne 4. okt. ob 4. uri popoldne je izbruhnil ogenj iz strehe posestnika Janeza Žnidar, po domače Sušnik, ki je v sredi vasi, in sicer tako nenadoma, da je bila hiša trenutkoma v ognju. Gasilno društvo je bilo takoj pri požaru. V dobrih petih minutah je bil ogenj omejen, kajti voda je tekla iz sedmih cevi. Pogorelo je le eno poslopje, lahko pa bi pogorela cela zgornja vas, vsa z deskami krita. Nekateri sosedje spoznajo šele sedaj, kako potreben je bil vodovod, ki se je naredil po prizadevanju gospoda poslanca župnika Pibra.

Smrtni padec. V torek, dne 1. okt., je padel v Češnjici, sodni okraj Brdo, 30letni Ivan Makovec tako nesrečno skozi odprtino na stropu domačega skednja, da je dobil smrtnonevarne poškodbe. Naslednji dan je umrl v ljubljanski deželni bolnišnici.

Uboj. Pri naboru v Črnomlju se je dogodil uboj. Mrtev je godec Zunič

iz Zastave, ranjenih je več fantov, zaprtih pa je šest pretepačev. Ubili so fantje pri Tunjicah nad Kamnikom 18 let staroga posestnikovega sina Antona Gradiška iz Spodnjih Stranj. Orožniki so prijeli tri fante, katere sumijo, da so izvršili napad.

Vsled opeklin umrla. Dne 29. sept. so naredili pastirčki iz Prečne na paši ogenj. Med temi je bila tudi štiriletna Nežica Jakelj iz Suhorja pri Prečni. Vnela se je revici obleka. Pol nezavestno so prinesli v žensko bolnišnico v Novo mesto. Dne 4. t. m. je otrok poškodbam podlegel.

Utonil je dne 10. septembra Janez Blaznik iz Hrastja pri Št. Petru na Krasu. S kamenite brvi je padel v narasli hudournik, priletel na kamen, se onesvestil in utonil.

1000 otrok je prinesla gospa Ivana Puhar (Potuška, ki že od 27. novembra 1859. izvršuje v mestu Kranju službo babice. Pač izreden jubilej!

Čena gov je živina na Kranjskem so bile po uradnih podatkih na zadnjih večjih semnjih naslednje: Za 100 kg žive teže se je plačevalo: v Postojni: za srednje debele vole 85 K, za suhe 80 K; v Krškem: za pitane vole 83 K, za srednje debele 81 K in za suhe 79 K; v Kranju: za pitance 93 K, za srednje debele 83 K, za suhe 78 K; Ljubljana-okolica: za srednje debele vole 78 K, za suhe 74 K; Litija: za pitance 93 K, za suhe 88 K; v Logatcu za pitance 88 K, srednje debele 84 K, za suhe 78 K; v Novem mestu: za pitance 91 K, srednje debele 83 K, suhe 75 K; v Kamniku: za srednje debele 80 K, suhe 78 K; v Črnomlju: za srednje debele 80 K, za suhe 70 K.

V Ameriko je pošiljal vojaščini podvržene fante izseljevalni agent Fr. Kambič, vsled česar so ga te dni prijeli in izročili sodišču. Fante je v zaprtem vozu prevažal z Laverce na kolo-dvor v Šiški ter jih tako skrival pred ljubljansko policijo.

R dak slučaj služabniške zvestobe je v Celju pri pekovskem mojstru Janiču, ki je dne 5. oktobra obhajal 40-letnico poroke in obstoja obrta. Od šestih poslov služi pri isti hiši Neža Miklavc že 55 let, Marija Povh in Jožefa Bratnik po 25 in trije po 18 let nepretrgoma. V naših časih, ko ima gospodinja kmalu več dekel na leto kot je mesecev, je to pač res nekaj posebnega.

Velika zapuščina kuharice. V Gradcu je nedavno umrla bivša kuharica Ivana Gangl. Zapustila je oporoko, v kateri zapuščila svoje premoženje svojim sorodnikom na Spodnjem Štajerskem. Prvotno so našli v njenem stanovanju le nekaj vrednostnih papirjev, pozneje so pa pod starim perilom in čunjami dobili vrednostnih papirjev in hranilnih knjižic v vrednosti 90.000 K. Dediči, ki so ubogi ljudje, se pač niso nadejali tolike zapuščine.

Vlak ga je povozil. V nedeljo, dne 28. septembra zvečer je povozil vlak pri postaji Št. Ilj v Slov. gor. prevžitkarja Jan. Hauptmana iz Dobrenja št.

42. Bil je star 68 let. Kako je prišel pod vlak, se ne ve.

Napad. 26 letnega dninarja Franca Fischerja so napadli fantje iz Št. Ilja in Jurpaka ter mu z noži prizadejali več vbodljajev v glavo in levo roko. Fischerja so našli zjutraj nezavestnega in so ga spravili v slovenjegraško bolnišnico.

Zažgal je te dni neznan postopač gospodarsko poslopje posestnika V. Cezarja blizu Šoštanj, ko so bili doma sami otroci. Ogenj je uničil popolnoma gospodarsko poslopje in hleve. Uničen so tudi poljedelski stroji in vsi spravljani pridelki. Živino se je sosedom po hudem naporu posrečilo rešiti. Škoda znaša 15.000 kron in je deloma krita z zavarovalnino. Požigalca še niso izsledili.

Velik vihar je razsajal dne 4. oktobra v Trstu. Vrgel je z voza voznika Štefana Petokoviča, 47 let starega, ko se je vračal iz pristanišča, s tako silo, da je umrl. Voznika Andreja Vercerja je tudi z voza vrgel in hudo ranil. Osem oseb je bilo vsled viharja lahko ranjenih. Več malih jadrnic je bilo v nevarnosti.

Svedrovci so v Bujah navrtali davčno blagajno in odnesli 9000 K denarja. Kot osumljenca so zaprli nekega Lončariča.

Cerkveni rop. V Gročani v Istri so v noči od sobote do nedelje vlomili tатовi v cerkev, razmetali in preiskali vse predmete, pobrali iz skrinjice nekaj drobiža, razbili so dva keliha ter odnesti seboj gorenja dela kelhov.

Dve deklici sta se zadušili. V Trstu so se trije otroci kleparja Cadela v času, ko je mati nesla očetu kosilo, igrali z žveplenkami. Nastal je ogenj in v dimu sta se zadušili dve deklici, dečka so rešili sosedje.

150 let stara trta. Na zemljiški parceli št. 894 občine Sveto blizo Komna na Goriškem se nahaja trta stara 150 let. Trta sicer ni debela, ker je večkrat pozebla. Imenuje se »čedajc«. Prinesel jo je v kraj Janez Jazbec, ki je pred 150 leti celih 20 let služil v Solkanu.

Ogenj v bolnišnici v Beljaku. Dne 3. t. m. ob pol 4. uri zjutraj se je vnelo na podstrežju kirurški oddelka bolnišnice v Beljaku. Ravnateljstvo bolnišnice in usmiljene sestre so hitro spravile bolnike v druge oddelke, kar je bilo za bolne reževe zelo mučno. Pravijo, da je bil ta transport čez stare stopnjice hujši nego marsikatera operacija.

Pogorela je Badlova tovarna za usnje v Mariboru. Goreti je začelo v noči od 1. do 2. oktobra. Zgorelo je več poslopij in velika zaloga. Veliko število delavcev je brez kruha. Sosednje hiše so obvarovali.

Z lastno smrtjo rešil kolesarja. Voditelj nekega avtomobila, 29 letni Jož. Blažon, iz Gradišča ob Soči, je blizu Vidma krenil ob kup kamenja na cesti v hipu, ko bi bil imel povoziti kolesarja pred seboj. Avtomobil pa je s tako silo priletel ob kamen, da je Blažona vrglo na tla in je bil v hipu mrtev.

Pogreša se od nedelje, 22. septembra, 14 letna slaboumna Marija Cvek iz Podleskove pri Kneži na Goriškem. Pravijo, da je dekle težko hodilo in da je imel oče-udovec poleg nje še šest nepreskrbljenih otrok in da jo je vsled tega baje zavalal. Vrši se preiskava.

Umrl je v Ameriki v bolnišnici Kemmer Wyo. J. Trojar, ki se je svojedobno ponesrečil na lovu; v Rock Springsu je pa 74 letno Mar. Ceferin iz Brdov pri Poljanah nad Skofjo Loko povozil vlak, ko je pobirala premog.

Pašništvo. C. kr. poljedelsko ministrstvo je dovolilo živinorejski in konjerejski zadrugi v Gorjah za nakup združnega pašnika 50 % in za zboljšanje pašnika 40 % državni prispevek. Enak državni prispevek je dovolilo poljedelsko ministrstvo živinorejski zadrugi v Št. Janžu za nakup in zboljšanje pašnika Ivje za mlado živino.

Premovanje telet za pol. okraja Novo mesto in Krško se vrši leta 1912. po sledečem načrtu, in sicer: 1. Dne 15. oktobra 1912 ob 9. uri dopoldne v Št. Jerneju, ob 3. uri popoldne v Kostanjevici. 2. Dne 16. oktobra 1912, ob 9. uri dopoldne v Cerkljah, ob 3. uri popoldne v Čatežu ob Savi. 3. Dne 17. oktobra 1912, ob 9. uri dopoldne v Kandiji, ob 3. uri popoldne v Toplicah. 4. Dne 18. oktobra 1912, ob 9. uri dopoldne v Zvirčah, ob 3. uri popoldne v Hinjah. 5. Dne 19. oktobra 1912, ob 9. uri dopoldne v Žužemberku, ob 3. uri popoldne v Dvoru.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica
Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6
(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obre-
stuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenske novice

g Občni zbor Kat. pol. društva za radovljiški okraj se je vršil v nedeljo, dne 29. septembra v stari šoli na Bledu. Zbralo se je izredno veliko število mož — med njimi župani z Bleda, Boh. Bele, Breznice in Gorij — tako, da je bila lepa dvorana kmalu napolnjena. Navzoče je v lepih besedah pozdravil društveni predsednik g. vitez Jos. Poganičnik, nakar je podal g. župnik K.

Cerin tajniško in blagajniško poročilo, ki sta se odobrila brez ugovora. Poročala sta nato naša poslanca gg. vitez Jos. Pogačnik ter župnik Ivan Piber. Prvi nam je podal splošni politični pregled, govoril o razmerah na Hrvaškem in njih vplivu na politiko balkanskih narodov ter naslikal zgodovino novega vojnega zakona, ki je zlasti za kmeta silnega pomena. G. J. Piber pa je poročal o delovanju deželnega zbora in odbora ter dokazal s številkami, kaj se je storilo posebno še za Bled, ker je izključno zaslug poslancev S. L. S., da dobi Bled zdravo pitno vodo ter električno razsvetlavo ter sme na ta način upati, da se zboljšajo žalostne gospodarske razmere na Bledu, biseru naše dežele. Liberalci so pokazali svojo veliko ljubezen do Bleda in Blejcev s tem, da so trdili, da se vrši zadeva za vodovod prehitro (!), za razsvetlavo pa so ponujali Dieselmotor. Pazljivo so poslušali zbrani možje poročilo svojih poslancev ter iskreno pritrldili povabilu preč. g. kanonika Novaka, da se izreče delavnima poslancema zahvala in zaupanje, zaupanje pa tudi vodstvu S. L. S. — V odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: dr. Ivan Benedik, okrožni zdravnik na Bledu; J. Burja, župan na Boh. Beli; K. Cerin, župnik na Bohinjski Beli; J. Finžgar, župan na Breznici; J. Jan, župan v Gorjah; A. pl. Kappus, župan v Kamni gorici; J. Krivic, delavec na Jesenicah; kanonik J. Novak, dekan v Radovljici; J. Piber, župnik in deželni poslanec v Gorjah; vitez Josip Pogačnik, deželni in državni poslanec v Podnartu. Za namestnika sta izvoljena gg.: Iv. Markeš, hotelir v Bohinjski Bistrici in V. Resman, posestnik v Radovljici. — S slava-klici na svetega očeta ter presvetlega cesarja se je zaključilo lepo vspelo zborovanje.

g Šenturška gora. Na slavnosti, vršeči se 18. avgusta t. l. na Šenturški gori v proslavo 82. rojstnega dne našega presvetlega cesarja, se je odposlala viteškemu vladarju udanostna izjava. Sedaj pa prihaja iz Dunaja potom c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju prisrčna cesarjeva zahvala, kar bode gotovo v radosten in časten spomin vsem udeležencem, zlasti cenjenim odbornikom cerkljanske občine. — Ljudska šola na Šenturški gori je spomin 50letnice smrti vzoršolnika Slomška praznovala 26. septembra s sveto mašo in primenim nagovorom na šolsko mladino.

g Tržiške novice. V učiteljskem zboru se je izvršilo več izprememb v zadnjem času. Mesto g. Sepaherja je prišel g. učitelj Jožef Vider, gđč. Grundtner je odšla na tečaj za meščanske šole v Ljubljano, za eno leto jo bo nadomestovala gđč. Noč, namesto odisle gđč. Sedlak je prišla gđč. Urbančič iz Šmartna pri Kranju. S tem so zopet zasedena vsa mesta na štiri-razrednicah. — Nemška šola se tudi že gradi. Dela izvršuje Kranjska stavbinska družba. Do zime bo stavba menda že pod streho. Prostori bodo kmalu go-

tovi, samo mladine bo primanjkovalo. Sedanja štiri-razrednica podaja dovolj znanja v nemškem in slovenskem jeziku. To vedo tudi stariši, zato je tudi letos stara šola prenapolnjena, dočim ima nemška šola le neznaten priraščaj. — Podučno žaloigro »Garcia Moreno« bo igral prihodnjo nedeljo telovadni odsek v prostorih Sv. Jožefa ob pol osmi uri zvečer. Vabimo vse prijatelje društva k obilni udeležbi.

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Iz seje krajnega šolskega sveta. Sestavil se je proračun šolskih potrebščin za leto 1913. — Odprle so se zapečatenе ponudbe za staro šolo z vrtom tik Jagrove hiše. Oglasilo se je šest ponudnikov; najnižja ponudba (L. Napast) je bila za 2200 K, najvišja (Anton Belc) pa za 8200 K. — Prošnja g. Fr. Matjana (Kmetovka), da bi tukajšnji Sokoli smeli štirikrat na teden zvečer od pol 9. do pol 11. ure telovaditi v šolski telovadnici v novi šoli, se odkloni. — Dovolj se enemu gospodu učitelju, da sme v svojem stanovanju v šoli napeljati električno luč na svoje lastne stroške. — Iz naše šole. Vseh učencev in učenk vsakdanje šole je letos 523; na obrtnonadaljevalni šoli pa je priglasenih 122 vajencev-učencev. Na vsakdanji šoli je tudi letos nerazdeljen poldnevni poduk. — Na ši d a v k i. Vseh direktnih davkov plača občina Št. Vid 13.433 K 40 h, in sicer davčna občina Glinica 2522 K 62 h, Stanežiče 2859 K 36 h, Št. Vid 5357 K 47 h, Vižmarje 2693 K 95 h. Največ plača državna železnica: 1054 K 30 h; za njo takoj zavod sv. Stanislava, ki plača 946 K 85 h. Seveda tu ni všteta osebna dohodnina posameznikov. Na vse direktne davke se plačuje v naši občini 33 odstotkov občinske naklade, ki znaša 4433 K 2 h. Ta svota se v občini rabi letos tako-le: za občinske potrebščine 7 odstotkov, za gozdnega varuha 6 odst., za šolo 15 odstotkov in za razširjeno in prenovljeno pokopališče 5 odstotkov. — Nov betoniran rezervoar z notranjo prostornino nad 50 kubičnih metrov se je napravil za hudournik, ki teče ob cesti, ki drži med Belčevo in Kmetovčevo hišo proti staremu župnišču in v hrib. Dosedaj je voda ob hudem nalivu takoj zasula cestne kanale in udrila v sosedne hiše. Odslej se to ne bo moglo zgoditi. Nanešena zemlja bo ostala v globokem rezervoarju in voda bo imela prosto pot skozi kanale državne ceste. V slučaju ognja pa se bo nekaj vode tudi iz tega novega rezervoarja lahko dobilo. Rezervar je izvršil betonski podjetnik g. J. Štrukelj iz Podgore-Pržana, ki je dodelal tudi betonsko podstavo za ograjo ob novem velikem šolskem vrtu. — Gosp. župan Belc se je pretekli teden mudil v Monakovem na Bavarskem in v Gradcu na obrtnih razstavah, kjer si je ogledal zlasti najnovejše h kmetijstvu in gasilstvu spadajoče stroje. Nabavil si je novo brizgalno posebne vrste, ki jo bo gonil motor. Brizgalna se bo v kratkem pri vaji šentviških gasilcev preizkusila.

g Iz Preddvora. Pri nas smo dobili nove orgle, ki so najlepši kras naše župne cerkve in se bodo na žegnansko nedeljo, to je 20. t. m. slovesno blagoslovile. Tudi stari kor smo podrli in ga z novim nadomestili. — Pretečen teden je bil v prostorih izobraževalnega društva tečaj deklet za šivanje, ki ga je priredila deln. družba Singer. — Iz naše župnije odide letos deset fantov k vojakom. — Srečke »Slovenske Straže« za našo župnijo se dobe pri g. župniku.

g Na Vrhpolju pri Moravčah so ubili Pavla Grošelja Šokovega iz Kratine. Pravijo, da je to že tretji fant iz te hiše, ki je umrl tako žalostne in nesrečne smrti. Kdo jih je ubil, kdo ve? Pravega krivca vemo, pa če ga tudi povemo, ga ne bodo zaprli, za ves svet ne. Če se to zgodi, bo vse vpilo: Še žganja nam več ne privoščijo! O ti ljubo žganje, ki deliš ljudem take dobrote.

g S Trate v Poljanski dolini. O »Posojilnici in hranilnici na Trati« se širijo neke lažnjive vesti. Kdor bi kaj enakega čul o posojilnici govoriti, se uljudno prosi, da načelstvu naznabi, in se bo postopalo proti lažnjivcem potom sodišča. — Za železnico iz Škofje Loke skozi Poljansko dolino—Žiri—Idrija—Sv. Lucija je med ljudstvom, interesenti in odborom veliko zanimanja in upati je, če bodo merodajni krogi naklonjeni, da se ta želja uresniči. — Letina je splošno slabejša od lanske, po nekaterih krajih je veliko sadja, a ni kupčije in nima nobene cene. — Graditev ceste iz Gorenjevasi preko Lučenj, se je zelo zavlekla, a je upati, da se še prihodnjo zimo z delom prične.

Dolenjske novice

d Cerklje pri Krškem. Za Hribarjem dr. Krek! Ta srčna želja, ki jo gojijo liberalci sploh, se je porodila tudi v glavi našega »občepriljubljenega« učitelja, ki slihi na ime Bohinec. Prišel je namreč pred kratkim v neko pošteno krčmo. Na steni zapazi njegovo bistvo oko — poslušajte — sliko dr. Kreka. Njegovo blago, verno srce se zgrozi nad takim malikovavstvom in v sveti jezi začne obdelovati gostilničarko, da mora to sliko odstraniti. Dobro, da ni bilo zraven njegove za čisto vero še bolj vnete soproge; kajti srce bi ji bilo gotovo počilo žalosti. Drugi udarec je zadal njegovemu srcu pogled na »Domoljuba« sredi mize. Čemu neki imate naročen tak list, ki je najslabši, kar jih pozna svet? Tako je spreobračal gostilničarko. Dobila naj bi rajši koncepcijo za 4 K in prodajala za velik dobiček in v korist dobri stvari: »Slovenski Dom«, »Slovenski Narod«, »Dan« in druge svetovne liste, ne pa ta zakotni listič, ki se mu pravi »Domoljub«. Torej dr. Krek, dr. Šusteršič, S. L. S. sploh, zdaj vam bje zadnja ura. Nam

se pa samo to čudno zdi, kako more tako predrzno nastopati oseba, ki je že davno dobila dekret, da zapusti Cerklje, a je še vedno tukaj. Zato opozorimo višjo oblast, da ne pozabi na to cvetko, in ji reče: »Priatelj, pomakni se nižje!«

d Litija. Gospod zlatomašnik Peter Režek je odšel iz Litije 4. t. m. v Ljubljano. V Litiji je bil pet let in štiri mesece. Dasi bolan in v visoki starosti je do zadnjega opravljal službo. V preveliki rahločutnosti ni hotel biti nadležen, četudi so mu vsi branili. Gospod je bil v Litiji med vsemi sloji zelo priljubljen, vsi tržani brez izjeme so njegov odhod iskreno obžalovali. Litija je zdaj po odhodu gospoda zlatomašnika Režeka brez duhovnika. Tako je, kakor kaka druga podružnica v šmartinski fari. Kolikor bo duhovščini čas v šmartnem dopuščal, bodo opravljali vsaj ob nedeljah božjo službo, sicer bo pa le navezana na božjo službo pri fari v šmartnem. Ni pa dolžnost šmartinske duhovščine delati izjeme Litiji, kakor nekateri menijo, ki zabavljajo po gostilnah; pač pa je dolžnost samih tržanov, da sporazumno z g. dekanom skrbijo za drugega duhovnika. Interesirane so pa tudi sosedne vasi kakor št. Jur, Zagradec, Log in posebno tovarna, vsi ti imajo božjo službo v Litiji. Zato je tudi te okolice dolžnost, skrbeti za duhovnika, nele sam trg, seveda trg v prvi vrsti, ker ima od tega dobiček. Želeti je, da bi vsi sporazumno z gospodarjem našli način, kako dobiti in preskrbeti duhovnika za Litijo.

d Šmartno pri Litiji. Podružnica »Slomškove Zveze« za litijski okraj je imela zborovanje v petek 4. t. m. v šmartnem pri Litiji. — Premovanje teta od strani deželne odbora se vrši v ponedeljek 14. t. m. v šmartnem pri Litiji. — Vedno deževje ima kakor drugod tudi pri nas posledice: slaba letina. Ajda še za seme ne bo vrgla, če pomislimo, da je to glavni pridelek naših hribov, je kmet res v obupnem položaju. Svinjske krme je dovolj, vendar prašiči nimajo primerne cene. Z ozirom na Balkan bodo cene prašičom gotovo izdatno poskočile, ter je priporočati, koder imajo dovolj krme, da se ne dajo pregovoriti mešetarjem in naj še počakajo s prodajo; če je že tudi denarja treba v hišo, ga bo pa potem več.

d št. Rupert. Kaj znajo liberalci? Krajni šolski svet je — g. nadučitelj, Vidmar in Frelj — trije — povišal stroške za šolo kar za 1200 K. Skupna vsota za šolo je tedaj nad 3300 K. Ralodvedni smo, kam bodo ta denar dejali. Pozivljamo javno občinski odbor, da se prepriča o potrebi tega zneska, ker nam se zdi čudno, za kaj bi toliko denarja rabili. Ali se nič ne pomisli, da je ljudstvo do skrajnosti bedno in revno!

d Iz št. Janža. Dan veselja se obeta našim liberalcem. Kdaj pa? Takrat, ko nastopi kovaški mojster prvič v »sokolski uniformi«. Seveda bodo najprej odposlal svojega »adjutanta« iz

Češnic, da zaukaže vse »purmane« pozapreti in da naznani s trobento prihod slavno-liberalnega moža v uniformi. Njegov »stražnik« iz Potoka pa bode za njim korakal, da se mu kaj ne pripeti. Plapolale bodo zastave, iz oken pa bodo devičice liberalnega kalibra sipale na njega jesenske cvetlice. Ze celo leto obeta ta »mojster« pogin Orlom in sploh vsemu, kar je katoliškega. Kako bode še takrat zagrozil, ko se bode čutil presrečnega kot orjaka, takrat pa bo strašan kot turški »sultan«. Kakšno sodbo bo takrat izrekel nad »klerikalci« bo že še »Domoljub« poročal.

d Iz Tržišča. Lastna hvala, cena mala. Ta pregovor je neznan »vsem priljubljenemu gosp. Jelencu«. Tako sebe hvali v »Domu« »gospod« Jelenc. Morda bo tajil. Nekdo pa je pravil že pred tednom, da je Jelenc obljubil dati župnika v »Slov. Dom«. — Mi pa poznamo Jelenčevo priljubljenost. Iz ust liberalcev smo slišali, kako povsod stresa svojo sitnost in ošabnost, katere so liberalci ravno tako siti, kakor klerikalci. — Čemu se zaletuješ v g. župnika, ki se za tvoje kilave sokole tako malo zmeni, kakor za lanski sneg. Saj se je sam pred večimi izrazil, da tistih par mandeljcev, ki jim pravijo »sokoli«, ne zasluži, da bi se o njih pisalo v »Domoljubu«. Čemu torej krivično napadati župnika, ki ima važnejše skrbi na svojih ramah kakor so Tonetovi brezpomembni sokoli. — Zdaj pa »Domoljubovi« bravci strmite nad visoko oliko »Domovega« dopisnika. Tako-le piše: »Dolgi Blažič in farucelj v tisti učarski kleti«. — In ti farucelj si le zapomni, da te bo napenjalo, kot njega dni nekoga, ker ni vedel, koliko drži njegov želodec in je preveliko mero črešenj pojedel.« — Tako piše v »Domu« olikana Jelenčeva garda! Liberalci, ste lahko nanjo ponosni! Napredek?!

Notranjske novice

n Planina pri Rakoku. Dne 30. septembra je praznovala naša šolska mladina stoletnico smrti slavnega škofa Antona Martina Slomška. Ob pol osmi uri so imeli sveto mašo, potem pa so učitelji v šoli razložili Slomškovo življenje in njegov pomen ter razdelili njegovo podobo. Na tem mestu si usojamo opozoriti učiteljestvo, naj pri šolskih mašah nadzoruje otroke, kajti slabo znamenje je za učiteljestvo, če otroci med sveto mašo govorijo in se smejejo. Za enkrat samo to! — Dne 23. septembra so bili šolski otroci ob 10. uri na dvorišču. Nastal je prepir med njimi. Nekateri so se spravili nad A. Leskovca; eden mu je zbil zob, drugi so ga suvali z nogami. Ubogi fant je prišel vsled bolečin komaj domu. Starši so ga peljali v Ljubljano v bolnišnico, kjer ga bodo operirali. Otrok bo

težko obstal. Tako pazi naš nadučitelj na šolske otroke, dasi je njegova dolžnost nadzorovati in paziti na otroke. Gospod Keber, mera pri ljudeh bo kimalu polna!

n Iz idrijske okolice. Cestar Anton Homovec v Črnemvrhu nad Idrijo služi že nad 40 let enemu in istemu gospodarju — okrajnemu cestnemu odboru idrijskemu. Na priporočilo cestnega odbora mu je vspricho tega dejstva podelil visokorodni g. c. kr. deželni predsednik baron Schwarz od presv. cesarja leta 1908 ustanovljeno kolajno za 40letno zvesto službovanje. V nedeljo, 29. septembra ob četrt na 12. uro je v krasno ozaljšani učni sobi ljudske šole v Črnemvrhu g. načelnik Franc Didič pripel cestarju Homovcu podeljeno kolajno na prsa, povdarjajoč v svojem nagovoru redko zvestobo in marljivost slavljence. Poleg drugega občinstva so se slavnosti udeležili tudi: č. duhovščina, g. župan s skupnim občinskim odborom, p. n. učiteljsko osebje, cestni odbornik g. F. Rudolf in trije tovariši-cestarji. Skupno kosilo v gostilni g. Rudolfa je združilo tovariše in slavljence, kateremu na čast se je vršila še marsikatera napitnica. Odlikovancu želimo trdnega zdravja in doseganje žilavosti do skrajne meje človeškega življenja.

n Požar na Šujci pri Dobrovi. V ponedeljek okrog pol tretje ure popoldne je pričelo goret na Šujci p. d. pri Bizjanu. Ogenj se je z neznanako hitrostjo razširil po bližnjih poslopjih. Ljudi ni bilo doma, vse je bilo na polju. Domačini, kakor tudi drugi iz sosednih vasi so popustili vse ter hiteli raznjiv na kraj nesreče pomagat. Sapa je nesla plamen in gorečo slamo ravno čez vas. Treba je bilo zastaviti vse moči, da se omeji požar ter prepreči, da se ne vname p. d. Bojtova hiša, ker je bila v največji nevarnosti in se je že vnela. V bližini nekaj korakov je gorel hlev, polno nabasan s senom in plamen je švigal prav do strehe Bojtove hiše, ki je krita z opeko. Odtrgali so omrežje na oknu in na stotine škafov vode so znesli pod streho, da so močili od znotraj, ker je bila na sprednji strani tako strašna vročina, da ni mogel nihče blizu. Tem so prišli na pomoč domači dobrovski gasilci, ki so bili v najkrajšem času z brizgalno na kraju nesreče, akoravno so bili vsi zaposleni večinoma na njivah pri delu. Posrečilo se je po neumornem delu ohraniti Bojtovo hišo, akoravno je na večih krajih že gorela. Ako ne bi te ohranili, bi bilo še dvakrat težje omejiti ogenj, da se ne razširi še po poslopjih, ki stoje takoj za Bojtovo hišo. Ko je najhujše gorelo, je zanesla sapa gorečo slamo na precej oddaljeni Glavičev hlev. Dasi so ljudje tudi tu varovali, ni bilo mogoče preprečiti ognja, ker je bila vsa slamnata streha v hipu v plamenu. Tudi tu sta le neumorno delo in brezmejna požrtvovalnost preprečila, da se ni vnela takoj zraven stoječa drvarnica in hlev in se tako obvarovala tudi mnoga druga poslop-

ja. Na kraj nesreče so prihiteli v primeri z oddaljenostjo v najkrajšem času tudi gasilci z Viča in Glinca ter iz Polhovega gradca. Vse požarne brambore so marljivo gasile in šele ponoči se je posrečilo s skupnim delom nekoliko zadušiti ogenj, ki se je vedno vzdigoval iz kupov sena in slame in drv. Iskrena hvala požarnim bramboram, ki so prihiteli od drugod pomagati in so z veliko požrtvovalnostjo gasile do pozne noči. Domači dobrovski gasilci so ostali do srede zjutraj za stražo, ker so se še vedno vneli veliki kupi sena in slame in je bila nevarnost, da ne prične znova goreti. Hvala jim za velik trud, da so tako dolgo vztrajali. Vsa čast tudi ljudem iz sosednih vasi, ker so zastavili vse svoje moči, da omeje požar. Zgorela so p. d. Primcu, Bizjanu ter Bergantu vsa poslopja, mnogo obleke, žita, orodja, krompirja, koruze, p. d. Bojtu vsa gospodarska poslopja, Glaviču hlev in pod. Zgorela je navedenim vsa klaja in mnogo pridelkov. Škoda je velika, mnogo večja kakor znaša zavarovalnina, ker je bilo sedaj že skoro vse pod streho. Zažgal je menda petleten otrok. Starši, pazite na otroke! Skrivajte užigalice!

n Iz Spodnje Idrije. 29. septembra smo imeli birmo. Že sprejem prevzvišenega gospoda knezoškofa in o tej priliki vsa vas okinčana ter v zastavah, je pričala, kako z veseljem sprejemamo svojega nadpastirja po osmih letih v svojo sredo. Sprejem je bil krasen; župan, Marijina družba, šola z vsem učiteljskim zborom in Marijin vrtec, so pozdravljali škofa v ovenčani vasi; zvonilo je in streljalo, da je bilo veselje. Tudi dan birmovanja na sv. Mihaela je bil slovesen. Birmancev je bilo 169. Popoldne je bil govor knezoškofa Marijini družbi in sprejem deklet.

n Iz Črnega vrha nad Idrijo. V nedeljo, dne 29. septembra je pripel g. cestni načelnik v lepo okrašeni šolski sobi cestarju Antonu Homovcu na zasluzna prsa svetinjo, podeljeno mu od presvetlega vladarja v znak zvestobe za 40letno zvesto službovanje. Po kratkem lepem govoru g. načelnika, ki je povdarjal točnost in natančnost slavljenja, je bil ta tako ginjen, da so mu solze hvaležnosti močile velo lice. S trikratnim živio-klicem na presvetlega vladarja in slavljenca, se je slavlje zaključilo v šolski sobi in se potem nadaljevalo pri g. F. Rudolfu, kjer je imel starček pripravljen lep obed. — Sliši se, da dobimo v kratkem še tretji razred ljudske šole, ki naj bi bil v sobi, kjer je imelo dozdej izobraževalno društvo svoje prireditve. Društvo bo potem odvezeta vsaka večja prireditve. Škoda! Ima sicer lepo knjižnično sobo, ki je pa pripravna le za majhne sestanke. Na zgradbo lastnega društvenega doma pa ni misliti pri sedanjih slabih časih.

n V Idriji priredi državni posl., Josip Gostinčar, shod na Vojskem v nedeljo 6. t. m. po sveti maši v prostorih g. F. Likarja in popoldne ob 4. uri

v Srednji Kanomlji v prostorih Janeza Močnik št. 11. Poroča o političnem položaju in potem slučajnosti. Katol. politično društvo za idrijski sodni okraj.

n Iz Trnovega na Notranjskem. Pred kratkim nas je zapustil g. kaplan Tomažič, ki je tekom dveh let pri nas zelo pridno deloval povsod, zlasti težko ga bode pogrešal pevski zbor našega izobraževalnega društva, kjer zdaj ni nobenega pevovodje. Za njegov trud mu bodi tukaj izrečena srčna zahvala. Bog mu povrni in mu daj pri njegovem novem delu obilo blagoslova.

n Iz trnovsko - bistrške doline. Letina je po naši dolini precej dobra, samo turšica ni dozorela, ker ji zgodnji mraz škoduje. Sadja je bilo po bližnjih hribih tudi nekaj, pri nas v dolini pa skoro nič. Vreme imamo slabo, če ni dež je pa burja, tako da otave in drugih pridelkov ne moremo spraviti. — T a t o v i so poskušali pretečeni teden v več krajih svojo srečo, toda so jih povsod pregnali, razum pri g. Adamiču, kjer so pobrali za 20 K vrednosti. — Potrjena sta dva naša Orla k vojakom. Fantje, pristopajte k Orlom, tu si krepite dušo in telo. Vaje so dvakrat na teden. — K a t. i z o b r a ž e v a l n o d r u š t v o v Trnovem pa nekaj časa nič ne deluje. Kje je vzrok? Čemu pa je dvorana in oder? Fantje in dekleta! Ljudem je ob nedeljah popoldne dolg čas, preskrbite jim kaj razvedrila! — G o s p o d i n j s k i t e č a j se je od neke strani obljubil, a ne vemo ali bode ali ne. Jako bi bil potreben da se napravi in ugotovi kričečim potrebam našega kraja.

n Št. Vid pri Vipavi. V torek, dne 3. t. m. je bila pri Dev. Mariji v Logu poročena vrla članica našega izobraževalnega društva in večletna sopranistinja cerkvenega pevskega zbora v Št. Vidu, z gosp. P. Kraigherjem iz Hrašč pri Postojni. Vrli in za vse lepo vneti članici naših organizacij za njeno nemurno delovanje in trud pri vseh naših prireditvah, bodisi cerkvenih ali izvincerkvenih, ki jo ni nikjer manjkalo, bodi na tem mestu izrečena od strani društv. odbora najtoplejša zahvala. Bog povrni nepoplačani trud s svetim blagoslovom in z vso srečo v novoizvoljenem stanu.

Društveni vestnik

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Katol. slov. izobraževalno društvo v Železnikih vabi na slavnostno otvoritev društvenega doma dne 20. oktobra t. l. Spored: Popoldne: 1. Ob 9. uri sprejem gostov pri vходу v trg, nato pozdrav pred Domom. 2. Ob 10. uri slovesna sveta maša. Cerkevni govor govori g. L. Smolnikar. 3. Po sveti maši blagoslovljenje Doma. Nato obhod po trgu (v slučaju lepega vremena). Ob 12. uri kosilo v kaplaniji. Popoldne: 1. Ob dveh pete litanije. 2. Ob pol treh slavnostna predstava: a) Govor g. Fr. Terseglava; b) Vojnovičeva drama »Ekvinocij«. 3. Po predstavi veselica v Domu. — Bratska društva, ki se udeležijo te slavnosti, kakor tudi posa-

meznike prosimo natančnega naznanila glede števila udeležencev najkasneje do 17. t. m. — K obilni udeležbi uludno vabi odbor.

Slov. katol. izobraževalno društvo Žiri-Dobračeva priredi v nedeljo, dne 13. novembra, v Domu veselico. Na sporedu je govor, petje, žaloigra v petih dejanjih »Mlinar in njegova hči« ter prosta zabava. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 K 20 h, 1 K. stojišča 40 vin. Otrokom vstop ni dovoljen. Pridite pogledati!

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Naše prireditve. Prvi mladeniški sestanek v novi sezoni je bil preteklo nedeljo. Predaval se je o sedanjih političnih in verskih razmerah na Balkanu in v sosedni Rusiji. — Pribodno nedeljo bo v Dravljah v društveni dvorani popoldne ob pol štirih predaval gospod župnik Zabret, zvečer ob šestih pa bo v Št. Vidu v telovadnici Orla zopet sestanek mladeničev v slovo vojaku-rekrutu načelniku Babniku, Vabijeni so vsi prijatelji mladeniške organizacije. — Prireditve podružnice »Slovenske Straže« v čast Štomšku se bo vršila pozneje.

Šmartin pod Šmarno goro. V nedeljo, dne 13. t. m., priredijo naša društva Šlomškovo slavnost v telovadnici Orla. Začetek ob 3. uri popoldne. Spored: 1. Petje. 2. Govor. 3. Veseliga »Crevljars«. 4. Občni zbor podružnice »Slovenske Straže«. — Vabimo vse prijatelje poštene zabave!

POROČILA O PRIREDITVAH:

Ustanovitev podružnice »Slov. Straže« za Posavje se je vršila preteklo nedeljo na Ježici v Društvenem domu. Govorila sta o načelih »Slovenske Straže« deželni postanec profesor Karol Dermastin in Ivan Štefe. Nusprotniki so imeli na ta dan — praznik rožnovenške Matere božje — ples pri »Ruskem carju« in so za to prireditve izrabljivali imeni svetnikov sv. Cirila in Metoda. Priredili so tudi nekako »vinsko trgatavo« in uprizorili po cestah nekako maškarado. Pred Curovno gostilno je bilo čitati: »Pristopi sestra, brat, če vino piješ rad, brata Ciril Metod ti poskrbita miren kot.« To je pač nova liberalna vera — svetnika Cirila in Metoda čestiti s Curovim cvičkom, ki je marsikom pomagal res do kakega blatnega »mirnega kota« in do težke, mačkaste glave, kar liberalci imenujejo »probujenje naroda«. Kako vse drugače se je vršila ustanovitev podružnice »Slovenske Straže«. V »Društvenem domu« je bila polna dvorana zavednih naših somišljenikov in somišljenic pri pametnem in treznem razgovoru. Tu se je pokazala razlika med našim izobraževalnim delom in onim liberalcev. Tako bo podružnica »Slov. Straže« za Posavje družila vse, kar resnično katoliško in slovensko čuti. V odbor so bili izvoljeni: za predsednika občinski odbornik J. Verbič, za tajnika Franc Škerlep, za blagajnika Vinko Naglič, za odbornika Janez Presetnik, v razsodišče pa: župnik Simon Zupan, Lovrenc Cunder, Janez Kunaver, Franc Dovč. Pristopilo je že lepo število članov in članic. Na leto se plačuje udnine 1 K ali pa vsaj 50 vinarjev. Sedaj pa agitirajte po vseh vaseh, pa tudi po sosednih župnijah za pristop k podružnici »Slovenske Straže« za Posavje. **V nedeljo, 27. oktobra, pa zopet vsi somišljeniki in vse somišljenice po popoldanski službi božji v »Društveni domu« na Ježici »Slovenska Straža« uprizori takrat prekrasno predavanje »Sprehod po Rimu«, k čemu bodo pojašnjevale prekrasne skloptične slike. Takrat je tudi vpisovanje novih članov in članic.**

Iz Rovt pri Logatcu. Poleg več društev imamo pri nas tudi katol. izobraževalno društvo, v katero se nekateri prav brez potrebe zaletavajo. Pravijo, da ne ustreza svojemu namenu, da nima pravega vodstva in želijo, da bi razpadlo. Res je, da ne more v polnem obsegu vršiti svoje naloge, a kdo je temu kriv? Društvo sloni le na dveh članih odbornikih, ki sta preprosta kmečka fanta. Ali naj ta dva storita vse, ki vključijo obilnemu kmečkemu delu vzorno vodita društvo, kolikor je v njunih močeh. Le pomislite na letošnje prireditve, oglejte si knjižnico in hodite brat časopise: »Slovenca«, »Domoljub«, »Bogoljub«, »Mladost« in »Zlato Dobo«, povzbu pa še »Misijska poročila«, pa bodele kmalu nehali no gostilnah zabavljati čez izobraževalno društvo. Pristopite tisti, ki tako dobro veste, kakšno bi mo-

ralo biti društvo, kot člani, plačajte članarino, dajte se voliti v odbor, da boste poskusili društveno delo sedaj, ko društvu vse nasprotuje. Če mislite, da res kaj zmorete, posvetite raje v tiste smrdljive kote, koder se bere umazana čunja »Slovenski Narod«. Nismo še pozabili besed nekega »moža«, ki je rekel, da bo uničil društvo in je že poskušal. Še so nam v spominu besede onega, ki se je bahal: »Mi smo naprednjaki.« Vemo tudi za tisti triumvirat, ki je sklenil izobraževalno društvo razdreti in ustanoviti liberalno bralno društvo. Med temi je tudi en »izobraženec«, ki je še povdarjal, in ni dolgo tega, da je človek iz opice. Le še rogovillite, prijeli vas homo ostreje.

Črni vrh nad Idrijo. Naše katoliško izobraževalno društvo nima lepega doma — Bog daj, da bi ga kmalu imelo — kakor ga imajo druga, pač pa s ponosom lahko pokaže bogato svojo knjižnico, pravi zaklad črnovrške fare, za katerega moramo biti skrbnemu in res požrtvovalnemu gospodu župniku globoko hvaležni. Letošnje poletje je bila knjižnica na novo in zelo pregledno urejena; na posebej spisanih tablah si vsak lahko hitro ogleda, katere knjige obsega knjižnica. V celoti šteje okoli 1100 knjig najrazličnejše vsebine, med temi je 334 samo pripovednih spisov. Le pridite in oglejte si, koliko lepega in poučnega berila se vam nudi za dolge zimске večere in nedeljske popoldneve. Knjižnica bo dosegla šele potem svoj namen, če jo bomo res pridno obiskovali in prebrali. Knjige se bodo delile ob nedeljah po drugi maši in popoldne po večernicah.

Iz Preddvora nad Kranjem. Priraditev našega katol. izobraževalnega društva je uspešna v občo zadovoljnost. Igra sama na sebi je prav težka, vendar so bili fantje kos tej nalogi, dasi jih je večina nastopila prvič. Obilo pohvale pa je žel »Frakeljnov Boštjan«, ki je s svojim komičnim nastopom izvalil največ smeha. Tudi komični prizor »Pri vaškem zdravniku« je vsem prav ugajal. Grajska dvorana je bila obkraj prav dobro obiskana. S to priraditvijo so naši fantje pokazali, da tudi pri nas nismo zadnji. Zato le pogumno naprej!

Iz Rovt na Notranjskem. Naše slovensko katoliško izobraževalno društvo je v nedeljo, dne 22. septembra, uprizorilo in 29. septembra ponovilo narodno igro »Divji lovec«. Vkljub temu, da je igra zelo težka, so vsi igralci izvrstno rešili svoje vloge. Čast igralcem, ki so se toliko žrtvovali s priraditvijo, kajti za tako igro je potreba veliko truda in prostega časa. Kajti le na ta način si zamore društvo pridobiti denarnih sredstev in s tem naročati katoliško časopisje. Zato pa jako nizkotno vlogo igrayo vsi tisti, ki proti društvu zabavljajo, mesto da bi je podpirali. Zlasti vi možje: kadar vas društvo zopet povabi k svojim priraditvam, odgovorite mu s tem, da se v obilnem številu odzovete njegovemu vabilu in mu s tem zagotovite gmotne podpore, da bo moglo uspešno delovati. Saj vam je znan klic velikih vzgojiteljev: Ako bo mladina dobra, bo vse dobro. Društvo, ti pa hodi naprej po poti izobrazbe!

Ali ste že kupili srečke »Slovenske Straže«? Posebno kmetovalcem se nudijo krasni dobrotki. Hitite z nakupovanjem. Srečka samo 1 K.

Dobre knjige

Molite bratje. Molitvenik arskega župnika z velikim tiskom. Cena z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 1 K 80 vin., fin šagrin z zlato obrezo 2 K 40 vin. To je nov molitvenik, zelo priročen po svoji zunanji obliki in priporočljiv po vsebini. Molitvenik ima velik tisek ter je radi tega posebno priporočljiv za slabovidne in pri-

letne ljudi; kljub velikemu tisku pa ima izredno priročno žepno obliko ter gibljivo vezavo tako, da se niti ne čuti v žepu. Pa tudi z ozirom na vsebino je molitvenik vreden vsega priporočila; obsega namreč več krajših in daljših mašnih molitev, pa tudi vse različne molitve za posebne prilike. Vse molitve se odlikujejo po svoji lepoti. Nekatere so posnete po spisih blaženega župnika arskega, čegar sveto življenje je bilo natančneje opisano v letošnjih šmarnicah. Ker ima molitvenik kljub svoji krasni opremi izredno nizko ceno, si ga bo z veseljem vsakdo nabavil. Dobi in naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

H. Sienkiewicz: Skozi pustinje in puščavo. Roman iz Mahdijevih časov. Cena 2 K 80 vin., v platnu 3 K 90 vin. To je ena najvabljivejših in najmikavnejših povesti, kar jih je izšlo izpod peresa slavnostnega poljskega pisatelja Sienkiewicza. V tem romanu nam pisatelj s spretno roko razgrinja nov svet, poln čarobnih skrivnosti za nas povsem tuje narave. Knjiga obsega 500 strani, a ima klub temu izredno nizko ceno, radi česar si jo vsak lahko nabavi.

Glasba.

Novo tamburaške partiture, ki bodo dobro služile našim tamburaškim društvom v zimski sezoni, so izšle:

Križpolka. Cena part. 2 K 40 vin., posamezni glasovi po 20 vin.

Vrbniče nad morem. Cena part. 2 K 40 vin., posamezni glasovi po 20 vin.

Danici, brač I. in II. solo s spremljevanjem tamb. zhora. Cena partituri 1 K 20 vin., posamezni glasovi po 20 vin.

Dolenjska, koračnica. Cena 1 K 20 vin., posamezni glasovi po 20 v. Dobijo se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Po pošti 20 vin. več.

Najnovejša vesti

TURŠKO VOJNO BRODOVJE NAME-RAVA NAPASTI VARNO.

Peterburg, 7. oktobra. Iz Sevastopolja poročajo, da križarijo turške torpedovke brez signalnih svetilk ob zahodnem obrežju Črnega morja. Sodijo, da pripravljajo napad turškega vojne-ga brodovja na Varno.

BOJI SRBSKIH IN TURŠKIH VOJAKOV OB MEJI SANDŽAKA.

Zemun, 7. oktobra. Posebne izdaje srbskih listov poročajo: **Ob meji Sandžaka so bili krvavi boji med rednimi turškimi in srbskimi vojaki. Turki so izgubili zelo veliko vojakov, nad 200 mrtvih in ranjencev. Ubit je neki turški stotnik. Turki so zašli v zasedo.**

Srbi so jih iz dveh strani napadli. V Belgradu sodijo, da izbruhne nenadoma lahko vojska brez vsake formalne napovedi.

RUMUNIJA MOBILIZIRA.

Praga, 7. oktobra. »Narodni Listy« poročajo iz Srbije: Iz Rumunije se poroča, da so proklamirali splošno mobilizacijo. Nemške državne banke so odposlale zadnje dni v Rumunijo trikrat po 5 do 6 milijonov frankov v zlatu.

TURČIJA OBLJUBLJA REFORME.

Carigrad, 7. oktobra. Minister za zunanje zadeve Noradungian-paša je zastopniku dunajskega korespondenčnega urada sporočil, da je Visoka Porta sklenila v svrhu izboljšanja uprave evropskih turških provinc izvesti postavo od leta 1880., ki je posledica člena 23. berlinske pogodbe, a se dosedaj ni izvajala.

NA BALKANU SE OBRAČA NA BOLJŠE?

Zadnja poročila pravijo, da so se vse velesile kolikortoliko med seboj sporazumele, da ohranijo na Balkanu mir in bodo še ta teden storile v to svrhu potrebne korake. Zdaj je vse odvisno od tega, se bodo li balkanske države temu pokorile in kaj bo storila Turčija, da zadovolji zahtevam krščanskega prebivalstva v svoji državi. Ako se to ugodno izteče, utegne biti saj za nekaj časa vojna nevarnost odстранjena. Seveda se položaj lahko čez noč izpreobrne.

Za kratek čas

SMEŠNICE.

Čudna cenitev. Sodnik: »Koliko pravite da bi bili vredni vaši čevlji?« — Priča: »Gospod sodnik, za nove sem bil dal 14 kron; po tlejem sem jih dal dvakrat podplatiti, kar je stalo vsakikrat tri krome — zneso skupaj 20 kron.«
Tolažljivo. Gospod krojaču, ki mu prinese račun: »Pridite prihodnjo sredo in vam bom povedal, kdaj da zopet pridite!«

Sodnik pohajkovalcu: »Ali se morete življati?« — »O ja, imam dober želodec!«
Še boljše. A: »Jaz sem si kupil škatljo z godbo. Če jo navijem, igra tri ure. — B: »To ni nič. Če jaz svojo »staro« navijem, gode cel dan!«

Iz otročjih ust. Mati: »Rudel, zakaj si tako tih?« — Rudel: »Zato, ker nisem zadosti jedel!« — Mati: »Mislim, da si dosti jedel!« — Rudel: »Nisem ne, me še v trebuhu boli!«
Velik razloček. Profesor: »Včasih so bile učenosti le za učene ljudi; dandanes pa je učen takorekoč že vsaki osel.«

Siten agent. Gospod: »Ze tolikrat sem vam rekel, da prav nič ne rabim — pustite me pri miru!« — Agent: »Ali vam naj pošljem takoj s prvo pošto?«

Primeri. A: »Kaj počne Vaš sin, ki je moj dragi prijatelj in tovariš?« — B: »Živi kakor lokomotiva!« — A: »Kako to mislite?« — B: »Cel dan leta semintje in kadi!«

Iz vojaške šole. Podčasniki bere: »Vojaške obleke in sploh vojaških reči vojak ne sme zastavljati ali prodajati.« To se pravi: Če bi kdo izmed vas mene videl, da hočem svoj plašč prodati, ne sme reči: Vi kajon, kako si upate vojaški plašč prodati, ampak: Gospod korporal, kakor je videti, vam denarja manjka; če hočete, vam ga jaz posodim!

SKRIVALNICA.

Tat, kje si?

Mnenje gospoda dr. A. Knizeka, primarija za notranje bolezni v Štefanovi bolnišnici

Reichenberg.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Z veseljem Vam poročam o poizkusih, narejenih z Vašim Serravallovim Kina-vinom z železom. Rabim ta pomoček z dobrim uspehom, odkar so ga iznašli, v mnogih slučajih malokrvnosti, šibkosti prebavljanja, težki konvalescenci po prestani bolezni, kakor tudi v mnogih živčnih nerednostih organizma, ki se pokažejo posebno pri malokrvnih osebah in dosežem skoro brezizjemno zaželjene uspehe. Pripomoček jemljejo vsi radi; vsi ga lahko prenašajo; more se ga podati tudi več tednov zaporedoma, ne da bi povzročil nikakih nadleg, ne subjektivnih, ne objektivnih in uporabljati se ga lahko toliko pri dečkih, kakor pri ženskah in moških. Smeim ga smatrati na podlagi svojih raziskovanj kot eno izmed najboljših železnatih krepil, brez katerega ne morem biti.

Reichenberg, 23. sept. 1906.

Dr. A. Knizek.

Apollo sveče

Najfinejše vseh znamk

MOJA STARA

Izkusnja mo oči, da moram za nego kože rabiti le Šteckenford lilijsne mlačne mila Bergmanna & Co., Tošini ob Labi. Komad po 80 vin. se dobi za povsod. 442/II/12

V vsaki starosti se lahko uporabljati pri krčnem kašlju z najboljšim uspehom prijetno dišeče sredstvo »Thymomel Scillae«. Isto se dobi za 2 K 20 vin. skoro v vsaki lekarni vendar naj se pazi strogo na ime Thymomel Scillae. Več v oglasu.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke zadnje mode razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 305. Vzorci in cenik čez 1000 stvari s slikami poštnine prosto.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, dne 2. oktobra: 17, 3, 21, 57, 84.
Linc, dn: 5. oktobra: 62, 38, 19, 20, 21.
Trst, dne 5. oktobra: 25, 77, 82, 61, 58.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 8. oktobra 1912.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	23	80	živá vaga:		
Rž	20	—	Goveda pitana	89	—
Ajda	22	40	Teleta težka	108	—
Jecmen	19	40	Teleta mala	102	—
Oves	20	80	Prešiči	132	—
Proso belo	21	30	Koštrani	106	—
Proso rumeno	18	80			
Koruzna stara	20	30	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	—	—	Maslo kuhano od		
Leča	26	40	K 260— do	280	—
Grah	28	60	Maslo surjvo od		
Laneno seme	38	80	K 280— do	320	—
Grašica	19	40	Slanina sveža špeli	188	—
Domača detelja	154	—	Slanina prekajena	198	—
Fizol Ribičan	20	40	Mast svinjska	192	—
Fizol Prepeličar	28	—	Loj	95	—
Fizol Mandolon	23	50	Jajca 100 komadov	10	—
Cebula	8	60	Pišanci	1	40
Krompir	5	—	Golobi	—	45
Zelje sveže	2	40	Racc	3	—
Zelje kislo brez			Gos	6	60
soda	10	—			
Repa gorenjska	98	—	Kolonijalno hlago		
Repa sveža	3	50	na dobelo:		
Repa kisla brez			Riž Rangon od		
soda	10	40	K 32— do	46	—
Brinje	19	60	Kava Santos od		
Kumna	87	—	K 287—	108	—
Orehi	—	—	Sladkor	84	—
Gobe suhe	540	—	Petrolej	36	—
Ječice	—	—			
Zelod	—	—			
Smrekovi storži	10	—			
Seno	4	50			
Slama	4	—			
Stelja	—	—			

Gospodarska zveza v Ljubljani

nakupuje

fižol, krompir, proso, ajdo in druge poljske pridelke.

Trgovcem priporoča nakup kave, riža, sladkorja itd. Zaloga pristnih domačih vin.

Proda se

posestvo

tik okrajne ceste, pol ure od postaje Litija; sestoji iz hiše, hleva, kozolca, 25 oravlov zemlje s 35 merniki posevte, in dobro araač. god. Pripravno za gostilno ali trgovino. Cena 12.000 K. Več pove Ivan Učakar, Goraj Log 1, p. Litija. 3082

Objava.

Ker mi je pogorela tovarna in se preselila iz Nachoda v Pizen, razprodajam razno barvano blago, kot čefire, barhante, križete, kanafase, damaste, flanelo, platno itd. za polovično ceno dokler je kaj zaloge. 1 zavoje raznega blaga od 3 do 10 m dolgoti 40 do 50 metrov za 22 K franko po poštnem povzetju. 1/2 tuceta lanenih rjuh 210 cm dolgih in 150 šir. za 6 K 20 v. 1 tuc. brisov lanenih 110/50 cm za 7 K. 1 garnitura 2 odej za posteljo, 1 za mizo za 8 K franko pošilja Franc. Škoda, Pizen, Andelska ul. 9 I. odeja iz voln. dlake K 7 - II. " " " " K 9-90 III. " " " " K 2-

Zavod za tobaže o **TRGOVSKI VEDI** Frid. Kestor, inženirja p. ra. K 240, uvajajo znane bivše trgovske akademije. Lipsko. Prospekte pošilja zastoj ravnateljstvo. 3107

Avtomatična past!

Za podgane K 4—, za miši K 240, uvajajo brez nadzorstva do 50 komadov v eni noči. Ne zapuste nobenega smrada in se kopet same nastavijo. Past za ščurke odnate vrste, na katero se uvajajo na tisoče ščurkov v eni noči, K 240. Povsod najb. uspeh. Pošilja po povzetju Frano Humann, Dunaj, 2. Bezirk, Alogasse 3/23. Mnogo pohvalnih pisem. Prod manj vrednimi ponarjanji se svarl. V e. in kr. vojaških skladiščih v uporabi. Teleton 23446. 2329

500 kron

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez ocele in odpravi moj učevalc korenin R a-mazilo. Cena losčka z jamstvom pismom 1 krono. 2320

Kemény (Kaschau) L. Poštni predal 12/161, Ogrsko.

Zasluzek

2-4 K na dan in stalno z takim in prijubljenim pietenem doma, s hitrim pietenim strojem .Patentirani ne dosežejo praktičnim in trpežnim. Nauči se hitro in zastonj. Z jamstvom, da se deio oovsod lahko oddaja. Poljsnila daje zastonj podjetje za povzgojo domačega pietenja Karl Wolf, Dunaj VII., Mariahilferstrasse št. 82. 2-97

Najcenejši vir za bombaževino in platno.

Zavitek sukna, ostanek, gosiljatev, cena 40 m K 18— Ti ostanki so 2 do 5 m dolgi, iz izbornaakovosti. Platneno rjuho brez šiva iz zelo močnega domač. lanenega platna, 2 1/2 m dolge, 150cm široke, 1 kos K 280. Najmanjši odjem 6 kosov. Pošilja se samo proti povzetju. Vzorce na zahtevo zastoj in franko. Od ostankov so vzorci ne pošiljajo. Največja izbira vseh vrst posteljnih preprog, inlet in krišot blaga, platna, šifona, brisaik in žepnih robecev, namiznih prtov, čefirja, keper blaga, barhanta, sukna za obleke itd. 2358 **Johann Schkoda** Roth-Kastelitz št. 11, Češko. Tkalnica platna in bombaževino.

Sovražnik! Sovražnik! lastnega denarja ste, ako kupujete izgotovljen **RUM** Altvater liker, Allasch kimljavec itd. Z mojim izvrstnim

ESENCAMI naredite brez vsakega truda najfinejšo likerje za polovico denar. 1 stekl. zadostuje za 5 l ruma prve vrste, 3 l najfin. Altvater-likerja in 3 l Allasch-kimljave stane z nat navod. samo K 1 20, 3 stekl. skupaj K 3—. Posam. stekl. samo, ako se denar pošlje naprej tudi v znakmah; od 3 stekl. naprej pa tudi po povz. **Hitschmann**, izdelovalnica esene Hampolec št. 101, Češko. Na tisoče prizn. pismom.

Pri lišajih

vseh vrst, posebno pri mokrih in suhih lišajih, kakor tudi pri prhljajih nedosežen nadej pri vseh izpuščajih, haemorrhoidah, celo pri najbolj zasiran h slučajih, kjer so odpovedala vsa doslej vporabljena sredstva, lekarnarja Stauder

Euzema-balmam

gotovo pomaga Zdravi se z Euzemo brez motenja poklica. Zavarov. s pat. št. 141.365. Cena 5 kron. — Pristen le iz Roth-ove lekarne Kaufbeuren D 35. bav. Allgäu. Številna zahvalna pisma ozdravljenih, posebno takih, ki so vporabljali leta vsa mogoča mazila brezuspešno. 2047

Kuverte s firmo, - - pisma, - - račune itd - izvršuje natančno po : naročilu : : Katoliška : : tiskarna : v Ljubljani.

Gospodinje! Pozor!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite, splošno znane, svetovne znamke

BLAIMSCHEINA

„UNIKUM“

MARGARINE

„unikum“ ni rastlinska margarina.

„unikum“ se izdeluje iz najčistejše goveje obistne tolišče z visoko pasterezirano smetano, ima torej največjo redilno vrednost in je resnično zdrav.

„unikum“ ni umeten, nego najčistejši naravni izdelek.

„unikum“ je za 50% cenejši od navadnega pres-

nega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši ne o to.

Samo Blaimscheinov „unikum“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje Blaimscheina „unikum“ jevarovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za

pečenje praženje kuhanje maslen kruh

samo

Blaimscheina „Unikum“ margarino

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Naročajte sobotnega „Slovenca“!

Hiša na prodaj!

Podpisani prodam hišo s 15 birni posetve, 9 parcelami lesa, z novim poslopjem, z vodo ter z nekaj travniki po nizki ceni. Vzrok: velika oddaljenost od mojega drugega posestva. — Hiša je v vasi Preblavas, župnija Dobriavos, Koroško. — Jakob Žužov, p. d. Hvač na Metlovi, p. Sinčavas, Sp. Koroško. 3162

Pihalna akordeon „fluta“

na katero lahko igra vsak brez znanja sakiric, brez učitelja in pouka najlepše pesmi, piése in korčalice. Št. 36/10, izdelana iz lesa, prevlečena z usnjatim papirjem in z nikelnastim ravnalcem, nikel, usnjikom, 10 mel. tipkami in z nikel. klaviaturo, 28 1/2 cm dolga, z navodilom K 3-20. Trije komadi K 8-50. — Nikak razkol! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja po povzetju c. in kr. dvor. založnik

JAN KOHRAD

zaloga muzikalij, razpošiljalnica v Brúxu št. 4477 (Češko). Glavni cenik s 4000 slikami na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Zavod sv. Marte

v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi 15, I. nadstr.

sprejema brezposelna dekleta pod streho in posreduje službe.

Rafaelov odsek Marijine družbe sprejema dekleta na kolodvoru in jih vodi v zavod. — Zavod vzdržuje in nadzoruje zveza „Marijin dom“.

Ta inserat

mora razinmati vsakega izoraznega Sloveka. To morate vedeti, ako polgate važnost na higieno svojega telesa, da je v vaši hiši zanesljivo razkuževalno sredstvo neizgibno potrebno. Bolzni kakor kolera, vročinska holerza, ospice, škriaticina, koze, raniva, opečenine se zgrade pogosto; za desinfekcijo ob bolniški postelji, za antiseptične obveze ran in uteklin, pri vseh vrstah desinfekcij in razkužitve je najboljši znanstveno mnogokrat preizkušeni in po vsem svetu za najboljšo desinfekcijo sedanjosti priznani

LYSOFORM

ker učinkuje hitro in zanesljivo, ker ga skoro vsakdo lahko rabí, pri eto aromatično diši, ne vpliva dražljivo na kožo in je napoved jako cenó, ga priporočajo skoro vsi zdravniki in povod radi rabijo. V originalnih steklenicah (zeleno steklo) z navodilom se dobiva steklenica po 150 gramov za 80 vin. po vsak lekurnah in drogerijah monarhijo.

Pomnite, da Lysiform zopni duh in pot hitro in zanesljivo odstrani!

Pou no in odličnega zdravnika spisano brošuro „Zdravje in desinfekcija“ dobite zastoj od kemika C. A. Hubmann, referent „Lysiformwerke“, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Poizkusite enkrat!
: Pazite na ime :
LYSOFORM
in na original. zavoj.

OSTANKI

30 metrov za K 14.- od raznega dobrega i modernega blaga za jesen in zimo za obleke, bluze in predpasnike itd. Ostanke so zajamčeno 3-9 m dolgi in sveži. — Pošilja proti povzetju 3206

JULIJ KANTOR, tkalnica, Baby pri Nachodu ČEŠKO.

Vzorci ostankov so ne razpošiljajo.

Ceno posteljno perje

znamk: Avstrija priporočajo najbolje
5 kg K 9 00, boljše K 12.-, belo K 18.-, snežnobelo K 30.-, K 36.-, najfinije K 42.- K 48.-, naredi polne in najlažje postelje, zato velike pernice z dvema blazinama od 16 K naprej. Dobiva se le

D. Schürmayer, Taus 246 Češko

Vzorci in cenik tudi za narejene postelje zastoj. Pošilja poštnine in carine prosto po povzetju.

Zadnji čas je,

3035

da naročite vzorce od sukna za moške, volne, flanelne in porhanta za ženske obleke in bluze.

Vsakdo občuduje najino veliko zalogo, zares lepo, moderno blago in nizke cene.

Konkurenca se jezí, najino geslo pa ostane: „Majhen dobiček, a velik skupiček.“ Prepričajte se, saj ne stane nič, pri trdkih!

Hedžet & Koritnik, Gorica, Primorsko.

Le naravnost iz

od tovarniške razpošiljalnice.

„SUDETIA“

Krnov št. 301 (avstr. Slezijs)

Lupito 3039

blago za moške in ženske obleke kakor tudi šlesko platino najboljših kakovosti po najnižjih tovarniških cenah. Ostanke zelo poceni. Zahtevajte vzorce. Krasno senjske novosti.

Pozor! Čitaj! Rastlinski eliksir

je napravljen iz najboljših zdravilnih gorskih rastlin in po zdravniških strokovnjakih preizkušen kot najboljšo zdravilo proti vsem boleznim **želodca, črev, jeter, ledvic in vranice.** Zdravi najbolj zastarele bolezni v želodcu, odstranjuje krče, daje silast in pospešuje prebavo, čisti kri, pomirja živce ter jači in krepí vsi život. Zato naj ga naroči vsaka hiša. Na razpolago mnogo priznanje in zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali predplačilu zneska.

Prejela sem Vaše steklenice. Ker mi dobro učinkujejo, prosim, pošljite mi še tri velike steklenice „Rastlinski eliksir“. Frančiška Potočnik, Kavče, z. p. Velenje, Štajersko.

3 velike ali 12 malih stekl. franko vsaka pošta K 5-20
6 velikih „ 24 „ „ „ „ „ „ 8-50
9 „ „ 36 „ „ „ „ „ „ „ 12-80

Dobiva se samo pri meni. Prosim naj se točno naslavlja:

Lekarna pri Spasilju, Koprivnica, Hrvatska.

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobrega, skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežnobeloga, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfiniješji preni puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 perlica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novina, svino, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; s polpuhom 2 K; s puhom 20 K; posamezno perje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 5 K, 5 K 50, 4 K; perlica 200 cm dolga, 180 cm široka, K 18, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 50 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje perlice iz močnega, posameznega gradila 10 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovoljena, za nepovojno denar nazaj.

Cenik zastoj in franko.

2201

S. BENISCH, v Dešenici št. 71. Češko.

Posestvo

a Limbarski gori pri Moravčah, s lepim gospodar. posojem, 20 oraloj zemlji (na 60 mera, posetje), hiša, hlev, kolenec, svinjaki, vse v dobrem stanju, se proda za 11 tisoč kron. Več se izve pri **IV. Učakar, Pristava 10, p. Moravče.** 2087

Razpošiljam orožje vsake vrste

za poskušajo za 10dnevni ogled. Puška enocevka Lankaster K 200, dvocevka Lankaster K 200, Hammerless-puška K 70, Flobert K 8; samokres K 5, pištola od z K naprej. Ilustrovan cenik zastoj. F. DUŠEK, tovarna orožj., Opatno št. 2187, ob dr. želez., Če ko.

Zastoj

in poštine prosto dobi vsaki na zahtevo moj glavni katalog

s 4000 slikami, ur, zlatnine in srebrnine, muzikali, manuf blaga, blaga iz usnja in jekla, domačih potrebnih za kajenje in toaletne orožja itd. C. in kr. dvorni založnik Jan Konrad, razpošiljalnica v Brúx-u 4493 (Češko).
Nikel. ženske ure K 420; srebrne ure K 340; Nivel. budilke K 290; ure z nihalom K 850; ure s kukančom K 850; gosli K 380; harmonike K 5; samokres K 5.

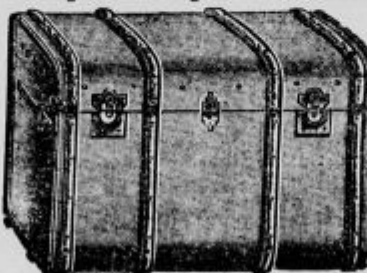
Pošilja se po povzetju ali naprej plačilu. Nikak riziko zalogi Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Samokres

skrbno izdeljen z državnim pečatom za streljanje. Le dobra kakovost in lepo izdelano blago. Jamstvo za dobro funkcioniranje. Štev. 100 Lefaucheur-samokres, kaliber 9 mm, 6 strelcev za patrona s stiftom s svetlopoliranimi orehovim držalom varnostnega zapora, dolgot 24 cm K 8; štev. 101 kaliber 9 mm najfinije poniklan K 9; štev. 104 samokres s centralnim zapajenjem kaliber 9 mm, 6 strelcev, 22 cm dolg K 10; štev. 105 isti najfinije poniklan kaliber 9 mm, 21 cm dolg K 11-50. Največja izber samokresov, žepnih pištol, tercerol, pištol za gonjače in vinogradnike, flobert. Tesings lovskih pušk, lovskih potrebnih, streliva itd. najdete v mojem glavnem katalogu s 4000 slikami, ki se pošlje vsakomur zastoj in franko. C. in kr. dvorni založnik Jan Konrad, razpošiljalnica v Brúx-u št. 4485 (Češko). Pošlje se po povzetju. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Najodličnejše božično darilo

za ženske in moške Kovčugi, torbice, usni izdelki s ali brez opreme. Tovarna in specialna zalega

Jos. Winkler & sinovi, Dunaj I, Himmelfortg. 7.

Ilustrovani cenik zastoj in franko.

Poslovno zavarovano.

3149 Točna odposiljatev

Učenca

takoj sprejme od 14 do 16 let starega za mizarstvo obrt

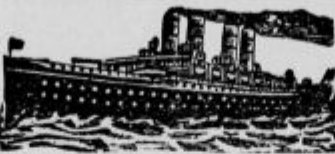
Jos. Jesih, mesar, Medvode pri Ljubljani. 3148

Hlapec,

zanesljiv, se išče za župnišče, ki bi se razumel nekoliko na gospodarstvo. Živine je 5 glav in 1 konj. Plača po dogovoru. — Ponudbe pod št. 3164.

Hiša

se proda s hlevom, z lepim sadu, vrtom, gozdom, njivami in travniki, 3/4 ure od Ljubljane. Lepa lega, tik ceste. Pripravna je za gostilno. Več pove **IV. Skalar, Zapuže 15, p. St. Vid nad Ljubljano.** 3186

V Ameriko in Kanado

složna, cena in varna

vožnja s Cunard Line

3598/12 Bližnji odhod iz domače luke
Trsta: Saxonia 8./10. Pannonia 15./10. Ivernina 29./10. 1912.
Iz Liverpoola: Lusitanijs, (najhitrejši največji in najlepši parnik sveta), 26./10. 1912, Mauretania 12./10. 16./11. 1912.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov.** Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 220.— za odraslo osebo všteti davek in K 120.— za otroka pod deset let všteti davek.

Adolf Hauptmann-a nasled. A. ZANKL SINOV

tvornica barv, lakov in firnežev priporoča: 214
oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavec (Gyps) olje za pode in stroje, karbolinje, čopiči itd.
Naslov zadostuje: **A. Zankl sinovi, Ljubljana.** Cenik zastoj.

— Zvodenelo in izluženo krmilo morate —
letos izboljšati z Barthelnovim klajnim apnom in s soljo, ker sicer nastopi driska, motenje v prebavi in kostne bolezni.
Kmetovalci, zahtevajte vedno izrecno **Barthelново klajno apno**

1608
kajti samo ono se je izkazalo skozi 19 let najboljše. Izdatek majhen, učinek velikanski. 5 kg za poskušajo K 2.— z Dunaja, 50 kg K 11.—, 100 kg K 21.— iz Ljubljane event. Maribora. — Popis zastoj.
Mihael Barthel & Co., Dunaj X, Siccardsburggasse 44.

Cenočeško posteljno perje

Kilo sivrega puljenega K 2.—, holjšega K 3.—, polbeloga K 3.6, beloga K 4.80, prima kakor puh melhega K 6.—, veleprima K 7.20, najboljša vrsta K 8.40, izredno fino snežnobelo K 9.60.

Zgotovljene postelje
iz gostonitega rdečega, beloga ali rumenega nankinga, dobro napolnjenega, pernica ali spodnja blazina 180 cm dolga, 115 cm široka po K 1.—, 12.—, 15.—, 18.—, 200 cm dolga, 140 cm široka po K 1.—, 15.—, 18.—, 21.—, zglatnica 80 cm dolga, 58 cm široka po K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm dolga, 70 cm široka po K 4.50, 5.50, 6.—. Zamena dovoljena, za neugajo, odu denar nazaj. Cenovniki franco in poštine prosto vsakomur.
Benedikt SACHSEL, Lobes pri Pliznu 159, Češko. 2552

Pokrite vsako rano

skrbno, ker se lahko po okuženju znatno poveča. 2

Ze 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo lakozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, ojašuje vnetja in belceline, hladi in pospešuje zaceljenje.

4. Razpošilja se vsak dan. 13

1 pušica 70 vln. Proti predplačilu K 3.10 se pošljejo 4 pušice, za K 7.— pa 10 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.
Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga 3120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
Iekarna »Pri črnem orlu«
Praga, Mala straná, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v Iekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaf, Rih. Sušnik.

K 4'20

stane moja pristna amerik antimagn. sistem Roskopf patent. rem. ura s sidrom št. 99, z nikelnasto verižico in obeskom, ovalnim ali oblastim stremenom s plombo, močnim pokrovom s sekundnim kazalcem, patentiranim emajliranim kazalnikom, natančno repas. in regul. s 3 letnim pisemnim jamstvom samo K 4'20.

Štev. 991/4, ravno ista ura z nikelnasto verižico, naobeskom s rno oksidiranimi jeklenimi pokrovi K 4'50.

Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja se po povzetju prva izdelovalnica ur **JAN KONRAD** c. in kr. dvorni založnik v Brúxu št. 4469 (Češko).

Glavni cenik s 4000 slikami na zahtevo zastoj in poštine prosto.

„Slovenska Straža“ v Ljubljani želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri „Ljudskem zavarovanju“. Zagotovljen je dober in trajen zasluzek. Ponudbe pod „Ljudsko kavarovanje na Slovensko Stražo v Ljubljani.“

ZASTONJ

dobi vsak pri naročbi 1 poštinega zavoja po 5 kilogramov

Richter-jeve zdravilne ržene kave

lep vporaben predmet iz niklja, aluminija itd. kot košaro za kruh, dozo, lonček, tintnik, album, svečnik itd. 1 poštini zavoj franko po povzetju K 4.—, brez namečka K 3.40. — Pred Božičem na željo tudi okrasek za drevesce. 3193 (10)

KAROL RICHTER, Lewin 45, Češko.

Zakroženo posestvo

z rodovitno zemljo in obilnim sadnim drevjem, četrt ure od farne cerkve in železniške postaje Loka ob Savi je vsled smrti posestnice na prodaj. Pojasnila daje **Luka Noroglav v Breznu ob Dravi, Štajersko.** 2992

Lepa prilika! Posestvo na prodaj eno uro od Vrhnike, vse v prav dobrem stanju; redi se lahko 5 prašičev, 3 krave, 1 konj. Cenjeno na K 8000. Več pove **Jožef Celarc, Drenovgrč št. 14, p. Vrhnika.** 2993

Pozor rojaki!

3213 **Hiša**
se proda iz proste roke, ker sem naseljen v Ameriki in se ne mislim več vrniti v staro domovino. Hiša je v predmestju Škofja Loka, Sp. Karlovec št. 29, ima v pritličju 3 sobe in dve kleti, v prvem nadstropju 6 sob, krita je z opeko; poleg hiše je ograjen sadni vrt in dobra pitna voda. K posestvu spadajo 3 parcelne gozda. Vse skupaj se ceni na 8.200 K. Natančneje pojasnila daje: **Fr. Križaj, v Batoteh 12, p. Škofja Loka.**

Pridnega učenca, poštenih, četudi revnih starišev sprejme v trgovino z mešanim blagom **Franc Mikolič, trgovec v Sodražici.** — Lastnorodno pisane ponudbe naj se pošljejo naravnost. 3217

Zimski barhenti!

Kdor rabi dobro in pristno barv. barhente, flanelo za srajce in drugo perilo, laneno in bombažasto kanajnske, ceffre, platno, inlet, brisače, rjube, zimsko blago za dame in gospode, žep. robce in druge tkanine, naj se obrne na krščansko trdiko **Jaroslav Marek, pošna tkalnica št. 45.**

v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko).
Vzorci se pošiljajo zastoj in poštine prosto. V zalogi imam tudi veliko množino ostanikov zimskega barhenta, flanelo, kafajnsa itd., in razpošiljam v zavojih po 40 in za 16 K, prve vrste za 20 K, finejšje vrste za 25 K franko po povzetju. Od ostanikov se vzorci ne pošiljajo. Srajce za gospode iz flanelo ali ceffra 1 komad K 1.80, 2.20, 2.60, 3, in 4. Pri odjemu 6 kom. srajce jih pošljem franko. Pri naročilih zadoščá navedba kirine vrstne. Dopišuje se slovensko.

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Komandina družba
Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX, 6,
Wellingtonstrasse, 83/84.

Najstarejša Specialna tovarna motorije za dvotaktno motorje na surovo olje.

F. K. KAISER, puškar
Ljubljana, Šelenburg. ul. 6

3032

priporoča svojo največjo zalogo pušk in samokresov ter lovskih priprav. — Avtomatične pištole „Brownina“, „Steger“ itd.

Najboljši topič „SALUT“.

V zalogi imam vse potrebščine za ribji lov v največji izbiri po najnižjih cenah. Poprava koles (bicikljev) ter njih deli. Popravila točno in ceno.

Umetelni ognji. C. kr. prodaja smodnika.
Cenik zastoj in pošilne prosto.

Napačno je

kuhati krompir!

Pri kuhi se izgubi preveč redilnih snovi. — Lo parjena krompirna v sobi največ redilnih snovi ter se tudi lažje prebavna in se lahko dalje zdrži. Zanimajajo se kolicine pri živini.

John-ov parilnik za ognjišče „VOLLDAMPF“

za vsako malo kmetijstvo neobhodno potreben.

J. A. John, A. G.
Dunaj IV, Frankenbergg. 4 144.

Kašelj je takojmenovano malo zlo, na katerega v začetku prav nič ali zelo malo pazimo. Kako po krivici se to godi, lahko pričajo zdravniki kakor tudi oni bolniki, ki sedaj obupavajo nad svojim ozdravljenjem, čeprav se je njihova bol začela z malim kašljem. Če se natančneje zanimamo za takega pomilovanja vrednega človeka, izvemo pogosto, da je bil pred primeroma zelo kratkim časom še vesel in zdrav. Pri priliki si nakopano malo prehlajenje je povzročilo kašelj, ki je ostal trdovraten ter se ni hotel odstraniti. Prejšnji dober tek je pojemal dan za dnevom, moči so se zmanjševale, lica so bledela in končno za svet poprašani zdravnik je moral konstantirati, da se je začela

Škofja Loka.

Dr. Iv. Hubad

okrožni zdravnik v Škofji Loki

zopet ordinira in plombira zobe.

2587

Kdor išče, ta najde

veliko izbiro novega jesenskega blaga za moške in ženske obleke po ceni in okusu pri 2744

R. MIKLAUC, Ljubljana,
Stritarjeva ulica št. 5.

Lažje je

bolezni se obvarovati, kakor jih ozdraviti. Zato odstranite takoj vsak nahod, vsako hripavost in vsak kašelj z

Thymomel Scillae.

Izdelovanje in glavna zaloga v
B. FRÄGNER-ja lekarni
c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in vsakotno znamko. 3118

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: Richard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač.

razvijati pljučna bolezen, katere zdravljenje, kakor znano, napravlja posebne težkoče. Tako žalosten tek boleznim srečamo stokrat, tisočkrat. In če tudi ne nastopijo vedno tako hude posledice, je vendar toliko gotovo, da dolgo trajajoč kašelj redkokdaj sam ostane, teja muč pripelje za seboj različne bolezni dihal. Ljudje so potem pa tudi še v drugih slučajih pravo zadeli, če govore o „sumljivem“ kašlju.

Če se kašelj, ki se brez pravega vrednega vzroka pri zdravih in močnih ljudeh prikaže z največjim nezaupanjem zasledujemo, tedaj nas skoro groza obhaja, če napade slabotne in dedno obremenjene ljudi. Tu nas more braniti samo tukajšno in primerno zdravljenje pred poznejšim, z skoro vso go-

Ne stane prav nič!

Zastoj razpošiljam povsod vzorce suknenega blaga, blaga za obleke, blaga za bluze, perlinega blaga, modnega barhanta, platnena blaga, oksforda, blaga za postelje, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma voj nakup lahko dosežete no zelo ugodni prednosti.

KARL WORSCHÉ, Maribor ob Dravi,
Herrongasse 10. 2740

Najboljši dobavni vir izgotovljenih postelj iz dobrega češkega postelnega perja!

Napolnjena v gostop. rdečem nankingu: 4 pernica 180x120 cm s 2 blazinama, vsaka 80x60 cm, 2 noč., mehkim, tepežnim perjem K 16-1, polpuh K 20-1, puh K 24-1, pernica sama K 10-1, K 12-1, K 14-1 in K 16-1, blazina sama K 3-1, K 3-50 in K 4-1. Podvojna pernica 200x140 cm K 13-1, 14-51, 17-50 in K 21-1. Blazina zraven 60x70 cm K 4-50, K 5-20 in K 5-50. 5 kg novega perja K 9-40. boljše K 12, K 16, polbolega K 17-1. 5 kg novega, dobrega belega postelnega perja brez prahe K 24, snežnobel K 26, boljše K 28, naj nejs. pukanoga za vis. gospodo K 45-1. 5 kg nepukanoga perja od živih goš. K 30 in K 30-1. Beli puh z velikimi kosmiči K 5, boljši K 6, najboljši prani puh K 6-50 za 1/2 kg. pepelat puh 1/2 kg K 2-50 in K 3. Pošiljatev franco po povzetju. Zamenjava proti povračilu poštne dovoljena.

SIGMUND LEDERER, Janovic a. Angel št. 31 pri Klatovu, Češko. 3069

Narejene obleke in pelerine za moške in dečke

novo vpeljano v veliki izbori po zmerni ceni

„Pri Škofu“
Ljubljana

Pred Škofijo št. 3.

Izdeluje se tudi po meri po lastnem krojcu v hiši. Pelerine, kakor slika kaže 120—130 cm dolge samo K 11-50, ter se pošiljajo tudi po poštnem povzetju.

Cenik na zahtevo brezplačno. 2743

tovostjo se začenjajočimi boli na pljučih. Če bi se to dejstvo splošno priznavalo in vpoštevalo, tedaj bi kmalu preteklo manj solz o zgubi dragih svojcev, ki so v najlepših letih umrli. Če ima kje pregovor, da se boleznim lažje obvarujemo kot se ozdravimo, veljavo, jo ima gotovo tukaj. In to obvarovanje bi bilo pogostoma tako lahko, če bi med množino ponujanih sredstev pravo izbrali. Zato vprašajmo zdravnika, ki bo v takem slučaju gotovo Sirolin „Roche“ predpisal, s čegar pomočjo se bomo proti vsakemu kašlju in vsaki začenjajoči se boleznim na pljučih z najboljšim in trajnim uspehom. V lekarnah zahtevamo izrecno

Sirolin „ROCHE“

42

„H-Ring“ Haematogen

Za bledične, nervozne, porodnice

Varstvena znamka

odlično „redilno in krepilno sredstvo“
kri tvoreče

Velika steklenica
K. 3, 50

Zahtevajte varstveno znamko „H-Ring“.

Uspeh presenetljiv!

Glavna zaloga za Austrijo: Fran Wilhelm & Co., Dunaj, III. Kolonitzgasse 2 a.

Dobi se v vseh lekarnah!

Izurjene šivilje za slamnike

za zgornji in spodnji šiv na stroju z električnim obratom proti dobri plači, trajno delo, najboljši material, išče tovarna za slamnike Slegfried Ornstein, Dunaj VI/1, Theobaldhof. 3066

1 kg sivega skubljenega K 2-., boljšega K 3-40, pol belega prima K 2-86, belega K 4-., finega mehkega puha K 3. prvo vrstnega K 7-., 8- in 9-60. Sivega puha K 6-., 7-., belega finega K 10-., prsnega puha K 12-., od pet kg naprej franko. 2420

Douršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega modrega ali belega inlet (manking) blaga i pernica 180 cm dolga, 130 cm široka, z 2 zglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjene z novim sivim, puhastim in trpežnim postelnim perjem K 16-., s polpuhom K 20-., 12-., 14-., 16-., Posamezne vzglavnice K 3-., 3 50, 4-., Pernice 200x140 cm velike K 13-., 15-., 18-., 20-., Vzglavnice 90x70 cm velike K 4 50, 5-., 5 50 Spod. pernice iz najboljega gradla za postelje 180x116 cm velike K 13- in 15-., razpošljaja od 10 kg naprej franko proti povzetju ali predplačilu.

Maks Berger Dešenica št. a/235 Češki les.

Nihak riziko, ker se zamenjava dovolj ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoj.

Le pri uporabi od leta 1886 slajno pohvaljenega, z znamko

„Seehund“ gumitrana masti za čevlji

zakonito zajamčene

postanejo v čevljih

trpežni, zelo trpežni, mehki in sposobni za teženje. Izborna tudi za preproge za vozove, konjsko opravo, gonilna jermena itd. Dobi se povsod v škafih po 30 vin. in večjih posodah, kjer ne, pri samovnapostvu J. Lorenz & Co., Heb na Češkem in Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saško.

Prosim za dvojno (1/2) školjko gumitrana. Z zadnjo pošiljavo sem bil zelo zadovoljen.

St. Pavel, 11. januarja 1911.

Karol Kuhn.

3 3012

popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K. in sicer: 1 moderna obleka iz raševine ali lustra, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluze itd.

Razpošljaja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica
Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.
Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franko.
Vzorci se morajo vrniti.

Lastna tovarna ur v Svici

1887

Zahtevajte **JUBILEJNI CENIK** zastoj

1912

Fr. Čuden, Ljubljana.

Tovarna štedilnikov H. Koloseus, Wels, Zg. Avstrijsko.

Po dobroti in kakovosti neprkosljiv železni, emajlirani, pocelastni štedilniki kakor tudi iz majolike za gospodinjstvo, hotel, restavracije id. Načrti za kuhinje na paro, plinove štedilnike, irske peči za trajno kurjavo. Dobijo se v vsaki železni trgovini, kjer ne, se pošiljajo naravnost.

Zahtevajte „Izvirne Koloseus - štedilnike“ inzvrnite slabše izdelke. 3973 Ceniki zastoj

SUKNA in modno blago za MOŠKE in ženske ČEFIRI

priporoča izv. hiša

PROKOP SKORKOVSKÝ IN SIN V HUMPOLCU.

Zelo zmerne cene. - Vzorci na zahtevo franko.

NAROČILNI LISTEK ZA VZORCE.

Spodaj stojičo naročilnico izvolite izrezati, izpolniti in v odprti kuverti s 8 vin. znamko kot „liskovina“ odposlati na naš nametni naslov:

PROKOP SKORKOVSKÝ IN SIN, HUMPOLEC NA ČEŠKEM.

Tu odrezati.

POŠLJITE MI VZORCE: (Željene vzorce je treba podčrtati! Ako je podčrtanih več vzorcev, jih pošljemo kot poštni zavitek.)

BLAGO ZA MOŠKE:

1. Lodna, trikota in blaga za haveloke,
2. enobarvnega blaga za obleke in površnike,
3. modernega blaga (izbranega) za površnike, raglane in ulstre,
4. modernega (izbranega) blaga za obleke,
5. blaga za hlače,
6. črnega blaga za salonske obleke,
7. blaga za zimske suknje (za kratke in dolge zimske suknje),
8. blaga za telovnike,
9. polvolnena blaga za obleke,
10. rustijana, žam. korda in ca ga iz bombaževine,
11. blaga za turstovske srajce (čefiri, flanele),
12. blaga za uniforme za c. kr. državne uradnike,

BLAGO ZA ŽENSKE:

13. volnena enobarvnega blaga (lodna, sukna za gospe, kamgarna, cheviota v vseh modernih barvah, tudi črnega in crēm),
14. volnena blaga za kostume in raglane (angleški genre itd.),
15. volnena blaga za bluze, kakor tudi žameta in pliša,
16. bombaževine (borhenta, čefira itd.),
17. bombaževina šifona, tkanine in lanenega platna, gradla, kanafasa, namiznih prtov, brisalk, žepnih robcev in brisač.

Ime: ..... Bivališče: .....

Značaj: ..... Okraj in dežela: .....

Opomba: Ako ne potrebujete takoj, izrežite to dopisnico in jo shranite za poznejše naročilo. Ako napišete na tej strani več kot samo naslov, izvolite prilepiti znamko za 10 vin. Prosim o vzorce po uporabi vrniti. (Z. 1912 „Domoljub“)

Potniki v Ameriko

kateri želijo dobro, poceni in zanesljivo potovati, naj se obrnejo na 22

Simona Kmetetz-a

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26.

Vsa pojasnila se dobe brezplačno.

Daje po

4³/₄ %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po 4³/₄ %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženi 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesečnih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

2553

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

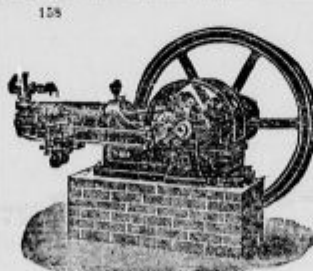
Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Usi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo, oziroma za prihodnost svojih otrok? Potem pišite „Slovenski Straži“ v Ljubljani po knjižico gosp. župnika Haaseja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur do pošlje popolnoma zastonj. 2156

Razširjajte Domoljuba.

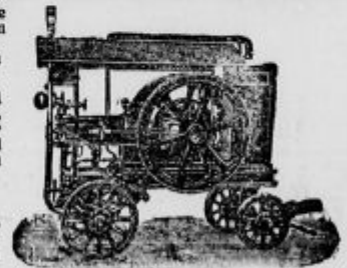
Motorji. Motorji na surovo olje in z močnim pritiskom od 18 do 20 HP. Obratni stroški 1-1¹/₂ vinarja na uro za konjsko silo.

Ležeči ali stoječi motorji na : bencin, petrolin ali bencol : od 1-50 HP, kakor tudi lokomobili od 2-20 HP. Obratni stroški 3-6 vinarjev na uro za konjsko silo.

I. WARCHALOWSKI

Dunaj, III., Pan'usgasse 3. — Budapešta, VI., Váci-körút 57.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obiski odjemalcev zastonj.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1911
čez 82 milijonov kron.

Lastna glavnica K 704.939.27

Stanje vlog dne 31. decembra 1911
čez 22 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

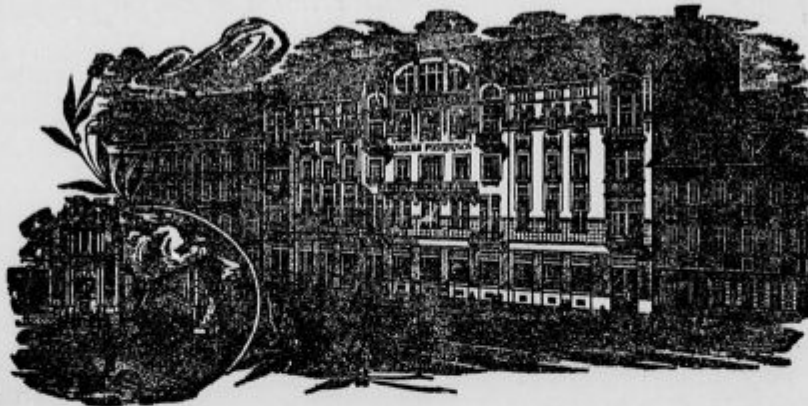
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritrilče, v lastni hiši nasproti hotela „Unlon“ za frančiškansko cerkvišo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4¹/₂ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženi 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštno-hranilne položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim združnikom posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, državni in deželni poslanec, predsednik. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsednik. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. Dr. Josip Dermastla, Anton Kobi, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, hišni posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Štibar, župnik na Rudniku.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu, vhod v Gosposki ulici šte. 2.

Obrestuje hranilne vloge po **4¹/₄ %** brez vsacega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občanom, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim **4¹/₂ %** komunalnih zastopom v zadožnicah. 840

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po **4¹/₂ %**

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne papilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je papilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Manufakturna (gvantna) trgovina
'Pri Miklavžu'
Medena ulica (araven) Ljubljana

je bila vsled obilega obiska pri-
morana prostore izdatno povečati.
Tukaj najdete sedaj zelo svitlo in
zračno trgovino, bogato založeno
za najnovejšim blagom. Kupi se
zanesljivo dobro, ker se ne pre-
ceni. Za jesen in zimo se vpe-
ljejo na zahtevo mojih častitih
odjemalcev **tudi izgotovljene
obleke in suknje za moške
in dečke, pelerine in dežni
plašči kakor tudi suknene
in plišaste vrhne jopice za
ženske.** Blagovolite iz prijaznosti
med znanca razglasiti. Jesensko
in zimsko blago je dobro odbrano
in že v veliki množini prihaja.

Veliko zalogo in
ugodne cene naj-
dete pri nakupu
blaga za obleke

pri

R. MIKLAUČ

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Ustanovno
leto 1869.

661

Kdor še ne ve,
naj si zapomni,
da je sedaj gvantna trgovina

'Pri Škofu'

v hiši

Pred Skofijo št. 3

raven škofije ali nasproti gostilne „pri Sokolu“.

V prostorni svitli trgovini, kakor
tudi v prvem nadstropju je Vam
na razpolago velika zaloga blaga.
Vpelje se tudi to jesen (čez me-
sec dni) popolnoma na novo iz-
gotovljene obleke za moške in
dečke, pelerine in dežne plašče,
ženske vrhne jopice iz sukna in
pliša. Izdelovalo se bode tudi po
odbranim blagu na mero po
lastnem krojaču v hiši. Blago-
volite se pri nakupu jesenskega
blaga in oblek po tem ravnati.

Št. 1038. 14kar. zlato K 15.—
Št. 1038. Novo zlato K 6.40
Št. 1064. Zlato na srebro
K 2.70

Šr. 1046. 14 karat zlato
K 9.—
Šr. 1046. Novo zlato K 4.70
Šr. 1068. Zlato na srebro
K 2.50

Kesal

se je dosedaj še vsak, ki
je kupil uro, zlatnino in
srebrnino, predno je videl
velezanimivi in bogato
ilustrovani cenik

H. Suttnerja

v Ljubljani, Mestni trg št. 25

ker se je moral prepričati,
da se dobi tam res dobro
trpežno in okusno blago
po nizki ceni. Zahtevajte
toraj predno se odločite
za kak nakup cenik, ki se
Vam dopošlje takoj, post-
nine prosto.

H. Suttner

Ljubljana

Mestni trg št. 25

Največja eksportna tvrdka ur,
zlatnine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v Sveci.

Tovarniška znamka

„IKO“

Zastoni

dobi vsakdo

H. Suttnerjev

velezanimivi in bogato
ilustrovani cenik za ure,
zlatnino in srebrnino,
kdor žrtvuje

5 vinarjev

za dopisnico na tvrdko

H. Suttner

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Predno se odločite za na-
kup ur, zlatnine in srebr-
nine zahtevajte cenik.

Št. 1109. 14-kar. zlato
e opal-kam. K 9.70

Št. 1149. Srebrna broška
K 1.50

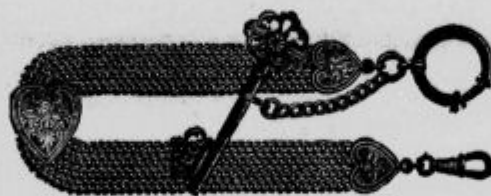
Zlato na srebro
K 3.—

Št. 748.
K 15.50

Št. 523.
K 12.50

Št. 748. Srebrna cil-rem., z dvojnatinim pokrovom,
trpežno kolesje na 6 kamnov, K 13.50
Št. 523. Srebrna anker-rem., Roskopf, z dvojnatinim
pokrovom, trpežno kolesje, K 12.50

Št. 873. Nikelnasta verižica z obeskom K 2.20
* 854. Srebrna verižica s srcem trivrstna * 5.70
* 854. " " " " 4 vrstna * 7.50
* 854. " " " " 5 " " 9.—
* 853. " " " " 6 šestimi srcl
6 vrstna K 12.20
* 853. " " " " 8 " " 15.80
* 861. " " " " 10 " " 26.—
* 860. " " " " 15 " " 42.—

Št. 720.
K 9.70
Št. 725.
K 11.70

Št. 735. K 13.

Št. 735.
K 13.—
Št. 736.
K 13.70

Št. 735. Srebrna cil-rem., z močnimi pokrovi, fino
kolesje, na 6 kamnov, K 13.—
Št. 725. Jednaka nekoliko večja K 11.70
Št. 736. Jednaka nekoliko večja z zlatnim obročkom,
K 13.70
Št. 720. Srebrna cil-rem., z navadnim kolesjem, brez
okrasa, K 9.70